

Ihmisyysden puutarha

Kirjoittanut

VÄINÖ LEHTONEN

TAMPEREELLA 1956 - P. E:N KANNATUSLIITTO

IHMISYYDEN
PUUTARHA

PDF-tiedosto on skannattu vuoden 1956 painoksesta.

Taustalla olevaan hakukelpoiseen tekstiin on saattanut jäädä alkuperäisestä poikkeavia kohtia.

Ilmiselviäkään painovirheitä ei ole korjattu.

(Ks. J. R. Hannula, Kristosofian Polulla II, s. 304.)

Lahdessa joulukuussa 2014

Jaakko Kesävuori

IHMISYYDEN PUUTARHA

KIRJOITTANUT

VÄINÖ LEHTONEN

TAMPEREELLA 1956 - P. E:n KANNATUSLIITTO

TAMPEREELLA 1956
TAMMER-PAINO Oy

I

AJAN KYSYMYKSIA

Nykyinen aikakautemme on useammalla tavalla erikoinen. Niinpä kaikenlainen tietous luonnosta on laajentunut ja syventynyt niin, että koulupoika tietää nyt luonnosta enemmän kuin oppinut tiesi muutama vuosisata sitten. Monenlaiset löydöt ovat avartaneet historian tuntemusta, joten mm. planeettamme ja ihmiskunnan ikä arvioidaan toiseksi kuin Vanhan Testamentin tarustosta ilmenee. Liikennevälineitten huimaava kehitys on aiheuttanut vilkasta kanssakäymistä kansakuntien välillä, kirjapainotaito on tehnyt mahdolliseksi koottujen tietoarvojen säilyttämisen ja jakamisen jokaisen ulottuville. Puhelin ja radio lennättävät ajatukset hetkessä maapallon jokaiseen kolkkaan, joten ihmiskunta muistuttaa tavallaan perhettä. Kun tähän lisäämme kaikki tieteellis-teknillisen ponnistelun tulokset, eri luonnonvoimien vangitsemiset ihmistä palvelemaan, kouluopetuksen yleistyminen, lääkinnölliset ja terveydenhoidolliset saavutukset... on todettava, että huimaava on aineellinen edistys näin lyhyessä ajassa. Mullistuksia näemme lisäksi

humanitäarisilläkin aloilla, onhan aikaisemmin hyväksytty orjalaitos saatu miltei kokonaan poistetuksi, jopa niin, että kansojen yleinen käsitys sotii orjuutta vastaan. Säätyrajat niiden entisessä merkityksessä ovat häviämässä, kansojen hallitusvastuu käy parhaillaan läpi suurta murroskautta jne. Yleinen elintason kohoaminen on aivan silmiinpistävää ja liikatuotantoa esiintyy useilla aloilla. Sanalla sanoen: maallinen paratiisi, josta ajattelevimmat ja enimmin henkisesti hereillä olleet ovat uneksineet jo ammuin, on nyt aivan käden ulottuvilla. — Pinnalta katsoen luulisi ihmiskunnan olevan onnellinen kaiken tämän yltäkylläisyyden keskellä, koska elämän useimmat ja tärkeimmät pulmat näyttävät tulleen ratkaistuiksi.

Näin pinnalta katsoen näemme kuitenkin vain mittallin toisen puolen, mutta toinen puoli, jota emme yleensä haluakaan nähdä, on synkkä. Sillä neroudestaan, kyvyistään ja aikaansaannoksistaan huolimatta kansat seisovat merkillisen pulman, pulmien pulman edessä. Pulma on sota, vieläpä SOTA isoilla kirjaimilla. Se uhkaa niellä ihmiset aikaansaannoksiin — on jo suursodissa paljon niellytkin. Sota on merkillisistä pulmista merkillisin sen vuoksi, ettei sen aiheuttama tuho ole luonnon aikaansaama. Maanjäristykset, myrskyt, tulvat ja muut luonnonmullistukset eivät ole ihmisten ohjailtavissa, ne tulevat ja menevät kysymättä mieltämme, mutta sota on **ihmisten itsensä aiheuttama**. Olemme tottuneet luonnonvoimien temmellykseen niin, että sanomme sodastakin: sota **tulee** ja näin petämme itseämme. Mutta sota **ei** tule, elleivät kansat sitä aloita. — Sodan puo-

lustajilla on verukkeensa: jospa rosvo hyökkäisi lapsesi päälle, niin tottapa rientäisit pelastamaan lastasi, tai: ihmiskunta lisääntyy liikaa, on suoritettava apuharvennusta, tai: ravintoaineet loppuvat, tulee nälkäkuolema jne. Mutta samalta taholta kuulemme samalla hetkellä kummia uutisia: eräissä maissa on elintarvikkeita liikaa, niitä poltetaan ja ajetaan mereen, kuulemme äänekästä rummutusta väestönlisäyksen puolesta ja kaiken kukkuraksi huomaamme, ettei sota ole nurkkarosvojen hyökkäystä lasten päälle, vaan pääasiallisesti **kristittyjen kansojen keskinäistä joukkomurhaa**, kansojen, jotka varustautuvat vuodesta vuoteen armeijoille myönnettyjen määrärahojen turvin. Sota on edeltäpäin laskelmoitua, valmisteltua ja syyn ja seurauksen lain voimasta se kyllä tulee, mutta **vain sen vuoksi**, että siihen on varustauduttu, sodan tulemiseksi on ankarasti ponnistettu. Varustautuminen on syy, sota on seuraus.

Sodan perussyö piilee tietenkin ihmissielussa, mutta käytännössä se ottaa ryöstö- ja uskonsodan muodot sivuvivahduksineen. Ryöstäjäkansa uskoo hyötyvänsä aineellisesti ryöstettävän kustannuksella, joten ryöstösodalla on aineellinen pohja. Uskonsodan motiivi on päinvastainen, siinä ei — näin selitetään — ryöstetä toiselta, vaan annetaan. Hyökkäävä puoli tyrkyttää omaa "uskoaan", aatteellista "hyvää". Poliittiset sodat ovat rinnastettavissa uskonsotiin.

Ryöstösodalla on ehkä käsitettävä pohja siinä tapauksessa, kun hyökkäävä kansa on nälkäkuoleman partaalla ja anastaa itselleen välttämättömiä elin-

mahdollisuuksia. Ehkä on ollut tällaisia tilanteita. Mutta teollistuneena nykyaikana ei ole nälkään nääntymäisillään olevaa kansaa ja inhimillisuus vaatii, että puutteenalaista on autettava. Millään kansalla ei ole tarve tämän vuoksi hyökätä toisen kansan kimppuun. — Uskonsota ja sen nykyaikainen muoto poliittinen sota riippuu aivan tyhjän varassa, sillä nujerrettavalle kansalle tyrkytettävä ”usko” ja ”ismi” ei ole mitään. Antoipa sitä miten paljon tahansa, niin itseltä se ei vähene, ”antaja” on jatkuvasti yhtä rikas ”uskostaan”. Tällaiset ”motiivit” ovatkin vain verukkeita, sillä kaikki sotaa käyvät kansat ovat nykyisin hyökkääjiä; ”puolustus”-nimitystä käytetään sotapropagandana rauhan aikana, sillä sen sanan turvissa on rauhallisempi varustautua. Nykyaikaisen teknillisen sodan ainoa ”tarkoitus” on kansojen joukkomurha, kyltymättömän valanhimon verinen temmellys.

— — —

Sodan perussyy piilee, kuten sanottu, ihmisen sielussa ja sieltä se olisi kitkettävä pois. On ajateltavissa, että jos uusi sukupolvi saisi sotaakammoavan kasvatuksen, niin tilanne muuttuisi. Nykyinen koulukasvatustahan on sotahengen läpitunkemaa jopa niin, että sodat kuvataan historian merkittävimmiksi tapahtumiksi. Jo kouluiässä saamme väärän kuvan elämästä, sillä kultivoitumista ei ole sodilla edistetty, vaan päinvastoin hävitetty. Kulttuuria rakennetaan työllä, tieteet ja taiteet syntyvät uutteralla ponnistuksella, taloudellinen hyvinvointi kätevyydellä ja älykkyydellä, järkevyydellä ja ahkeruudella. Nämä tosi-

asiat olisi kasvatuksen avulla istutettava kasvavan sukupolven tajuntaan, mutta edessä on uusi pulma: mistä saamme näin valistuneita kasvattajia? Nykyiset kasvattajamme ovat imeneet sodan hengen ve-reensä, mistä **he** saisivat uutta valistusta?

Lähin vastaus olisi: tietenkin uskonnolta, sillä onhan uskonto kulttuurielämän varsinainen perustus ja runko. Mutta ainakin kristillinen kirkko tukee valtioiden sotaponnisteluja, joten kristinuskko nykyisessä muodossaan kelpaa vain sodan lietsojaksi. Uskonto tangeeraa kuitenkin ihmisen sisäistä tahtoelämää, joten uskonnon puhdistuminen vaikuttaisi sisästä päin puhdistavasti ja muuntavasti sekä kasvat-tajiin että kasvatettaviin. Mutta tähän kyetäkseen kristinuskko kaipaa perinpohjaista puhdistusta.

Pekka Ervast, Suomen teosofisen liikkeen ensimmäinen työntekijä näkikin kristikunnan tilan toivotomaksi ilman siinä tapahtuvaa perinpohjaista reformatiota, mikä nostaa uskonnon alkuperäiseen totuudellisuuteensa ja puhtauteensa. Kristinuskon nykyinen, ihmisten keksintöä oleva oppirakennelma joutaisi romutettavaksi ja sen tilalle olisi asetettava Jeesus Natsarealaisen omat opetukset, mitkä selvimmin esiintyvät Matteuksen evankeliumin Vuorisaar-nassa. Tämä on aikamme polttava kysymys, sillä materialismin voittokulku on koroittanut valtaistui-melle älyn, minkä kriittillinen arvostelu kohdistuu myöskin kirkkojen ristiriitaisiin oppeihin. Materia-lismi hylkää nämä opit järjettömyytenä ja nähdes-sään, ettei oppien takana ole moraalia, mikä ko-hoaisi edes keskitason ihmisen moraalityön tasalle,

se hylkää ja tuomitsee uskonnon petoksena ja valheena. Tämä on vakavista vakavin vaara, sillä se ennustaa kristillisen kulttuurin täydellistä perikatoa. Ihminen kasvaa ihmisyydessä vain uskonnon avun turvin, muulla tavalla emme osaa ratkaista pahan ja hyvän probleemaa.

Teosofinen liike, mikä alkoi v. 1875 Helena P. Blavatskyn julistamana, tähtäsi tämän peruskysymyksen ratkaisemiseen. Se toi katseltavaksemme maailman eri uskonnot, teki vertailuja niiden välillä ja todisti, etteivät uskonnot **alkuperäisissä** muodoissaan olleet ihmisten keksimiä. Niiden ensimmäiset julistajat olivat jumalviisaita ihmisiä, joilla oli tietoa ja kokemusta elämän salatuista totuuksista. Myöhemmin uskonnot ovat vääristyneet ihmisten käsissä ja siksi niiden alkuperäiset opetukset on tuotava uudelleen julkisuuteen. Pitää tapahtua yleismaailmallinen, kaikkia uskontoja koskeva uskonpuhdistus, mutta kristinuskon on kaikkein huutavimmassa puhdistuksen tarpeessa. Se on mennyt järjettömyydessään, sydämettömyydessään ja julmuudessaan syvimmälle, koska se on asettanut Jumalansa sotakenttiensä suojelijaksi ja näin häpäissyt kaikkein Korkeinta. Kristitty on asettanut uskonsa kohteeksi Pahan ja tämä usko on juurtunut arveluttavan syvälle. Yksinpä sanomalehdet lavastavat suurin otisikoin onnettomuudet, ryöstöt, murhat..., kun sen sijaan inhimillistä hyvyttä sivuavat tapahtumat otisikoidaan melko vaatimattomasti. Olemme menettäneet uskon inhimillisen hyvän arvoon..., vain teosofian valo voi pelastaa kansat onnettomuudesta.

H. P. B. varoittikin, että elleivät Euroopan kansat ota teosofiaa vastaan, niin ne joutuvat ennen kokemattomaan kauhujen mereen. Niitä uhkaa menneisyyden vaikea karma, sillä valkoinen rotu on tehnyt suunnattomasti pahaa sekä toinen toisilleen, että värikkäille roduille. Se on Kristuksen ristiä kantaen valloittanut alusmaita ja tehnyt niiden asukkaat orjiksi. Ja karma mittaa jokaiselle tekojensa mukaan. Valkoista rotua uhkaa sen omien tekojensa seuraukset, eikä karman lakia voi kukaan kumota. Mutta varsinkin nyt, kun karman johto on siirtymässä Kristuksen käteen, on mahdollisuus henkisellä työllä maksaa velkaa. Velanmaksu kärsimyksillä on enimäkseen negatiivista. Niinpä vankilassa viruva rikollinen tyydyttää kyllä yhteiskunnan kostonhenkeä, mutta hänen tekemänsä rikkomukset jäävät hyvittämättä. Siksi oikea velanmaksutapa on sellainen, että velallinen omalla työllään korvaa toisille aiheuttamansa vääryyden. Valkoisella rodulla ja etenkin Euroopan kansoilla olisi ollut tällainen mahdollisuus teosofisen sanoman kyllin tehokkaassa vastaanotossa ja kansojen ryhtymisessä korvaamaan erehdyksiään teosofian antaman uuden elämänskäsityksen valossa. Näin ei kuitenkaan käynyt ja siksi näemme jo H. P. B:n ennustuksen toteutuneen. Teosofiaa ei otettu vastaan kyllin tehokkaasti, jotta sodan mahti olisi tullut voitetuksi inhimillis-jumalallisessa tajunnan kirkastumisessa ja sitä seuraavissa hyvän tahdon ponnistuksissa. Euroopan kansat ovat kokeneet sotien kauhuja, emmekä vielä näe maailmanrauhan kajastusta. Teosofisen liikkeen alkuperäinen tarkoitus oli ihmis-

kunnan pelastaminen kaaoksesta, vaikka myöhemmin onkin esitetty latteampia olettamuksia siitä.

Kokemuksesta viisastuneina kysymme: miksi teosofinen liike näin epäonnistui, mitä teosofeilta odotettiin, jotta kansat olisivat säästyneet kokemiltaan kauhuilta? Ehkä saamme valaistusta teosofisen liikkeen historiasta.

Kirjoitelmassaan "Olemmeko käsittäneet oikein?" (painettu Ruusu-Risti-lehdessä v. 1922 ja kirjassa "Ihmisyyden uskonto") Pekka Ervast valaisee teosofisen liikkeen alkuhistoriaa. Saamme tietää, että H. P. Blavatskyn ja hänen takanaan olevien Mestareitten alkuperäinen suunnitelma alkavasta liikkeestä oli hieman erilainen kuin miksi liike lopullisesti muodostui. Se oli unelma pienestä, vakavasta, henkisesti kypsästä ihmisjoukosta, mikä H. P. B:n ympärillä ylläpitäisi ja jatkaisi teosofista valistustyötä maailmassa. Nämä harvat valitut, jotka henkisen herämyksensä nojalla tiesivät veljeyden fyysillisen maailman ensimmäiseksi totuudeksi, muodostaisivat veljeyden ytimen. Vain nämä, jotka totuuden tiesivät, kykenivät ihmiskuntaa auttamaan ja teosofista työtä toden teolla tekemään. "Mitä hyötyä teosofian asialle, mitä hyötyä ihmiskunnalle olisi muunlaisista Teosofisen Seuran jäsenistä?", jatkaa P. E. Ja vielä: "Tämä oli Mestarein ja madame Blavatskyn ensimmäinen, alkuperäinen ajatus, eikä sitä periaatteellisesti muutettu, vaikka myöhemmin Seuran piiriä jonkun verran laajennettiin".

Laajentaminen merkitsi sitä, että havaittiin löytyvän ihmisiä, jotka eivät vielä olleet edellä esitetyn

toiveen mukaisesti henkisesti kypsiä, mutta olivat totuuden etsijöitä, he kaipasivat tietoa ja valoa elämänsä. Siksi avattiin Seuran ovet jokaiselle, joka tunnusti ihmisten veljeyden.

Tällainen lyhyt tiedonanto merkitsee paljon. Ensiksikin sitä, ettei löytynyt riittävästi henkisesti kypsiä ihmisiä, jotta Mestarein alkuperäinen suunnitelma olisi toteutunut. Toiseksi se paljastaa laajennetun ohjelman alkuperäistä heikommaksi ja kolmanneksi näyttää, että vain henkisesti kypsä, itse-tietoinen ja henkisen elämän alkeet voittanut valiojoukko voi todenteolla ihmiskuntaa auttaa.

Laajennettukin ohjelma olisi ollut kyllin tehokas, jos olisi ollut tarpeeksi vahva ja henkisestä tehtävästään tietoinen joukko sitä toteuttamassa. Nämä **esoteristit** olisivat olleet opettajien asemassa, heidän esoteerinen valistuksensa ja henkinen kypsyytensä olisi näkynyt siinä, että he olisivat olleet vastuunalaisia ja tehtävästään tietoisia. Muu joukko olisi muodostunut eksoteristeista, jotka vielä etsivät, epäilivät ja taistelivat ennakkoluulojensa kanssa. Heidän olisi pitänyt olla oppilaita. Käytännössä kävi kuitenkin siten, että kypsymättömät eksoteristit pinnallistuttivat teosofian, kaikenlaiset psyykkiset harrastelut tulivat **veljeyttä** tärkeämmiksi ja näin ajautui teosofinen liike lopulta matalikolle. Veljeys unohtui ja epäveljeys vei voiton ja kaiken huipennuksena Teosofisen Seuran johto julisti ensimmäisen maailmansodan pyhäksi.

Teosofinen liike ei siis kyennyt auttamaan kyllin tehokkaasti maailman kansoja, mutta elämä etenee

ja näin ollen olemme yhäti ratkaisemattoman veljeyspulman edessä. Ymmärtääkseni P. E. esittääkin joutsenlaulusaan "Suuri seikkailu" ratkaisun, mitä muotoja käyttäen nämä kaksi Mestarein suunnittelemaa työtapaa voivat toteutuneina ihmiskuntaa auttaa. Kirjassa kuvaillaan kahta yhdyskuntaa, Whitewayn siirtolaa ja salaperäistä luolayhteiskuntaa. Edellinen oli muodostettu sanomalehti-ilmoitusten avulla kootuista, esim. Tolstoita ihannoivista ihmisistä, joilla ei vielä ollut todella vakavaa elämänotetta. Jälkimmäinen "siirtola" sen sijaan oli vakavien henkisten ihmisten joukko, jolla oli elämäntehtävä selvänä. Näissä yhdyskuntakuvauksissaan P. E. todennäköisesti hahmoittelee, miten esoteerinen ja eksoteerinen teosofia — käyttääksemme edelleen tällaisia nimityksiä — olisi uudestisyntyttävä ajan ja olosuhteiden vaatimusten mukaisiksi. Siksi palatkaamme vielä lähemmin tutkimaan esoteerisen ja eksoteerisen teosofian eroa ja niiden sisältöä.

II

ESOTEERINEN TEOSOFIA

Mainitessamme esoteerisesta eli sisäisestä teosofiasta herää kysymys: onko olemassa myöskin ekoteerista eli ulkoista teosofiaa ja jos on, niin miten näitä on ymmärrettävä? Vastaamme, että vaikka teosofia eli jumalallinen viisaus on yleismaailmallinen ja sellaisena tarkoitettu kaikille ihmisille, niin vastaanottamiskykymme erilaisuuden vuoksi se tavallaan jakautuu kahtia. Samoin kuin meistä ei tule päteviä ammattilaisia, ellemme ensin alistu oppilaan asemaan, samoin emme ymmärrä emmekä osaa toteuttaa teosofian ihanteita, esoteerista teosofiaa, ellemme ensin opi tuntemaan teosofian alkeita, ekoteerista teosofiaa. Jeesuskin opetti kansaa vertauksilla, mutta oppilailleen hän opetti Jumalan valtakunnan salaisuuksia, esoteerista kristinuskoa. Niin ikään Paavali nuhtelee eräitä seurakuntalaisiaan, kun nämä, joiden jo pitäisi olla opettajia, yhäti ovat opetuksen tarpeessa; ovat vielä kuin lapset, jotka tarvitsevat maitoa, eivätkä siedä vahvaa ruokaa. He tyytyvät Kristuksen opin alkeisiin, kätten päälle-

panemiseen, pelastumiseen kuolleitten töitten avulla, ruumiin ylösnousemiseen eli jälleensyntymiseen jne. Samoin saatamme puhua teosofian alkeista: jälleensyntymisopista, karmasta, kehityksestä, täydellisten ihmisten veljeskunnasta jne., siis teosofisista opeista, joiden ymmärtäminen sinään on tärkeätä, koska ne ovat elämän tosiasioita, luonnontieteellisiä selityksiä elämästä, mutta eivät suinkaan tyhjennä Jumalan salattua viisautta. Näiden alkeiden takana ja sisällä on esoteerista viisautta, mihin on askeleittain syvennyttävä.

Ajatelkaamme länsimaitten tilaa viime vuosisadalla, jolloin teosofinen liike alkoi. Silloin kaksi voimakasta mahtia taisteli keskenään: ahdas oikeaoppinen kirkollinen ajatussuunta toisaalta ja Jumalan kieltävä materialismi toisaalta. Silloin elettiin voimakkaitten aatevirtausten keskellä, sillä äly oli tieteellisten tutkimusten tukemana noussut vastustamaan kirkollista taikauskoa ja vallanhalua. Se näki kirkkojen taantumuksen ja uskoi ratkaisseensa elämän arvoitukset tieteittensä avulla, mutta suistui samalla toiseen taikauskoon, materialismiin. Kolmantena virtauksena esiintyi spiritistinen liike, mikä oli tavallaan edellisten vastakohta. Se perusti uskonsa henki-ilmestyksiin kysymättä, ovatko vainajat eläviä viisaampia. Tällaisen tilanteen vallitessa Valkoinen Veljeskunta teki yrityksen maailman pelastamiseksi. Kaksi Mestaria, Koot-Hoomi ja Moorja lähettivät maailmaan oppilaansa H. P. Blavatskyn julistamaan uutta oppia teosofian nimellä. H. P. B:n oli etsittävä länsimailta kulttuuri-ihmisiä, joilla oli

parhaat edellytykset vastaanottaa uutta sanomaa ja tehdä työtä sen puolesta.

Mestarien oli luonnollisesti otettava huomioon, että vaikka löytyikin muutamia, jotka olivat teosofiaan innostuneita, niin nämä kuitenkin olivat aikansa kasvatteja, täynnä oman arvokkuuden tuntoaan, etevyyttään, erinomaisuuttaan... He eivät vastanneet lähestulkoonkaan Mestareitten odotuksia ja siksi heitä oli vähitellen opetettava. Heille oli puhuttava teosofian alkeita. Mestareilla oli suunnitelma koko ihmiskuntaa varten ja siihen suunnitelmaan he viittailivatkin, mutta näin valtavien asioidten esilletuominen **alussa** olisi tyrmännyt koko yrityksen, sillä — kuten Mestarien kirjeistä selvästi näkyy — oppilaat olivat usein opettajiinsa viisaampia; sellainenhan on meidän ihmisten tavallisimpia vikojamme. Eivät Mestarit liioin voineet sanoa länsimaisille oppilailleen, etteivät nämä vastanneet heidän toiveitaan, tai että he olivat kerrassaan mahdottomia salaisen tiedon vartijoiksi, sillä tällainen puhe olisi heti nostanut vihan myrskyn Mestareita vastaan. Ja kuitenkin oli yritettävä levittää teosofista sanomaa silloisissa olosuhteissa ja löydettävissä olevilla voimilla. Mestarit eivät voineet muuttaa noita eteviä kulttuuri-ihmisiä toisenlaisiksi taikakeinoilla, heitä oli yritettävä valistaa ja avata heidän ymmärrystään, jotta he oma-alotteisesti jaksaisivat omaksua opettajiensa suuret yleisinhimilliset periaatteet.

Tämän ymmärtäessämme käy esoteerisen ja eksooteerisen teosofian ero selvemmäksi, se aiheutuu ihmisten rajoittuneisuudesta. Historia kertoo, ettei se

Mestarien suunnitelma, josta edellisessä luvussa kerroimme, toteutunut, vaan ohjelmaa oli laajennettava. Tästä huolimatta ei alkuperäistä ajatusta periaatteellisesti muutettu, se jäi voimaan.

Katsellessamme teosofisen liikkeen aikaisempaa historiaa toteamme, että sen **käytännölliset** saavutukset merkitsevät teosofian alkeitten julistamista. Aikomus oli aikaansaada esoteerisen teosofian aalto niin voimakkaaksi, että se olisi voittanut maailman, että olisi muodostunut vähäinenkin joukko todellisia esoteristeja, jotka itsensä unohtaen olisivat uhrautuneet teosofisella työvainiolla H. P. Blavatskyn rinnalla ja häntä tukien. Tällöin olisivat maailman kansat pelastuneet siitä kaaoksesta, missä ne nyt ovat. Mutta Mestarien ja H. P. B:n yritys jäi vain aikomukseksi, joten vain eksoteerinen teosofia, teosofinen **oppirakenne** eli teosofian alkeet pääsivät valistamaan maailmaa. **Veljeys**, teosofian varsinainen sisältö, sai jäädä lapsipuolen asemaan, sillä todellista veljeyden ydintä ei syntynyt. — Tästä käy selväksi, että varsinainen esoteerisen teosofian aika on **joko parhaillaan käsillä tai vielä tulevaisuudessa**. Mestarien alkuperäinen ohjelma ihmisyydestä ja veljeydestä odottaa toteuttajiaan.

Mitä siis on tuo esoteerinen teosofia? Aika muuttuu, etenee ja asettaa ratkaistavaksi uusia kysymyksiä. Esoteerisen teosofian **sisältökin** laajenee ja nykyajassa tämä sisältö on se opetus, mihin H. P. Blavatsky viittasi sanoessaan: **Suomesta tulee Valo**. Se Valo sisältää itseensä myöskin teosofisen liikkeen alkuperustajien esoterismin, mikä aikanaan jäi toteu-

tumatta. Historia muuttuu ja me ihmiset muutamme ajan mukana, joten Suomesta tuleva Valo on jo luonnostaankin toisen luontoista kuin H. P. B:n opetukset, mutta se sisältää ja syventää H. P. B:n opetuksia. Se Valo on Pekka Ervastian julistama suuri Maailmanuskonto, teosofis-kristosofinen sanoma. Siihen sisältyy varsinainen esoteerinen teosofia, Vuorisaarnajohdoinen siveellinen elämäнкäsitys ja elämäntapa, mihin veljeyskin uppoutuu ja mistä veljeys saa syvemmän sisällön.

Tutkikaamme hieman edellä mainitsemiamme, "Suuressa seikkailussa" esitettyjä työryhmiä! — Whitewayn siirtolan perusti Mr. Newberg, monimiljoonikko, joka vaikeitten elämäнкokemusten ahdistamana koki henkisen kokemuksen. Etsiessään vastausta elämäнкysymyksiinsä hän tutustui teosofiaan. Eräässä H. P. B:n kirjoituksessa mainittiin Leo Tolstoi, joka kirjoittajan kuvauksen mukaan oli suorittanut lähimain alkemiallisen korkeamman ja alemman minänsä yhdyttämisen. Mr. Newberg tutustui Tolstoin opetuksiin ja päätyi lopulta mainitun yhdyskunnan perustamiseen, koska hän ymmärsi tällä tavoin voivansa parhaiten palvella Kristuksen sanomaa. — Elämä yhdyskunnassa oli sangen harmoonista ja kaunista, se oli yritystä käytännöllistyttää Kristuksen oppia. Pekka Ervast antaa kuin sivumennen kuitenkin ymmärtää, että tällainen elämä on sangen helppoa, eikä ole aivan varmaa, ovatko yhdyskunnan muut jäsenet kokeneet samoja henkisiä kokemuksia kuin heidän johtajansa, ei ainakaan mukana olleella Onni Vuorella ollut käsitystä tällaisen yrityksen taloudel-

lisesta puolesta, sotakysymys ei ollut tullut siellä käytännöllisesti ratkaistuksi ja että tämäntapainen ihanneyhteiskunta menestyy toistaiseksi vain pienissä puitteissa. Niin ikään kolonian johtaja, vaikka oli saanut alkusysäyksen yritykselleen H. P. Blavatskyltä, oli vieraantunut jälleensyntymisopista, eikä osannut täysin ymmärtää kuolemanjälkeistä elämää jne. Sanalla sanoen: kolonian johtaja edusti omassa persoonassaan kauniilla tavalla Vuorisaarnajohtoista elämää tässä käsilläolevassa nykyhetkessä, mutta hän ei ollut täysin tietoinen henkisen elämän suhteesta **koko** ihmiskuntaan, eikä näin ollen voinut toteuttaa edellä esitettyä Mestarien alkuperäistä ohjelmaa. Kolonian toiset jäsenet eivät olleet läpikäyneet niitä sisäisiä kamppailuja kuin heidän johtajansa, joten he tavaltaan lämmittelivät Mr. Newbergin henkisen kokemuksen lämmössä. Näin ollen voisimme sanoa niinkin, että tällainen ihanneyhteiskunta edustaa teosofisen liikkeen **laajennetun** ohjelman uudestisyntyntä muotoa pienessä piirissä; siitäkin huolimatta, että teosofiset opit sivuutettiin. On muistettava, ettei koloniaa perustettukaan teosofisten vaan Tolstoin opetuksen pohjalle, eivätkä sen jäsenet olleet teosofisesti valistuneita, vaan muuten vakavia ihmisiä. **Käytännöllisesti** Whitewayn kolonia kuvaa eksoteerisen teosofian sellaista muotoa, millä **nykyoloissa** on arvoa. Sen tekee arvokkaaksi Tolstoin opin moraali, minkä avulla se kasvattaa jäseniään ihmisyyteen. Pekka Ervast toivoi, että Suomeenkin voitaisiin sellaisia perustaa, ei kuitenkaan ilman pääomia.

Tutkikaamme nyt "Suuren seikkailun" kuvaamaa

toista "yhdyskuntaa". Se on salaperäinen "Versailles" jossain Amerikan erämaassa, "johtajanaan" yhtä salaperäinen professori Stephan Batory. Hänet kuvataan Vihityksi, jolle aineellinen rikkaus ei merkitse mitään, hänellä on sitä yllin kyllin. "Yhdyskunnan" muut jäsenet ovat "munkkeja", joilla ei näytä olevan epäilyksiä eikä sisäisiä ristiriitoja. He uskovat ja tietävät Mestarinsa olevan suuren Vihityn, noudattavat hänen ohjeitaan ja ennen kaikkea: tämä yhdyskunta tekee **itsetietoista** työtä koko ihmiskunnan nostamiseksi pimeydestä valoon, se työ on tällä hetkellä suunnattu uskonpuhdistuksen alkamiseen Suomessa. Heidän työnsä on siis **esoteerista teosofiaa**, siihen sisältyy myöskin H. P. B:n ja hänen Mestariensa alkuperäinen ohjelma.

Pekka Ervast mainitsee eräässä kirjoituksessaan, että kun uusi Opettaja tulee, niin hän tyytyy **viittaamaan** jo annettuun teosofiseen opetukseen ja menee siitä eteen päin. Pekka Ervastin ja myöskin J. R. Hannulan työ on tämän luontoista. Eivät he ryhdy erikoisesti tutkimaan esim. yleismaailmallisen vertauskuvakielen kehitystä, kuten H. P. Blavatsky teki, vaan viittaavat jo annettuihin opetuksiin. He keskittyvät esoteerisen opetuksen piiriin ja kuten edellisestä "Versailles-koloniasta" huomaamme, varsinainen teosofinen esoterismi on nyt **suuren uskonpuhdistuksen ja Maailmanuskonnon saattaminen käytäntöön**. Sen työn piiri on niin avara, että siihen sisältyy teosofiaakin kokonaisuutena, sen opit ja veljeysohjelma. Sen puitteisiin sopivat kaikki valkoiset Mestarit, koko Valkoinen Veljeskunta ja kaikki uskonnot puhdistet-

tuina. Mutta se ylettyy vielä näiden yli Kosmilliseen Kristukseen, Suureen Elämänpuuhun asti, mistä koko olemassaolo on lähtöisin. Näin siksi, koska tämä uusi uskonto on uskontojen korkeampi minä.

Edellä sanotusta selvinnee, ettei ihmiskuntaa kykene todella pelastamaan yllämainitun Whitewayn kaltainen ihanneyhteiskunta, vaan tehtävästään tietoinen ja itsensäuhraava henkinen valiojoukko, mikä elää esoteerista teosofiaa eli tekee uskonpuhdistustyötä. Sellainen joukko pelastaa sekä maailman että työntekijät itsensä, koska toisia auttamalla tulee itsekin autetuksi. Kun meissä on Vuorisaarnan hengen vastainen heikkous, olemme esim. alttiita toisia tuomitsemaan; kun tämän heikkoutemme tunnemme ja **yritämme siitä päästä**, niin meitä auttaa henkinen voima pyrkimyksissämme, jos teemme henkistä työtä siksi, että toisetkin pääsisivät samasta heikkoudesta.

”Suuren seikkailun” kuvauksista saamme vielä erään opetuksen. — Molemmat yhdyskunnat ovat Amerikassa, mikä nähtävästi kuvaa rahan eli mammonan valtaa. Kummassakin yhdyskunnassa on suomalainen, Whitewayssä Onni Vuori, joka ei tunne taloudellisia asioita, koska **toiset** ovat ratkaisseet nämä hänen puolestaan. ”Versailles”-yhdyskunnassa on suomalainen tohtori Kotka, joka osoittautuu keskeiseksi henkilöksi alkavassa uskonpuhdistustyössä. Tohtori Kotka tunsu mammonan mahdin ja osasi neuvoa Onni Vuortakin. — Tämähän voisi merkitä mm. sitä että meille suomalaisille on uskottu suuri tehtävä alkaen Maailmanuskonnon työkentällä, siinä työssä meidän on alistettava mammona palvelemaan henkeä.

Mutta ihanteellisen ihmisen tajuntaan henkinen elämä kuvastuu helposti ihanneyhteiskunnaksi, jossa **toiset** ratkaisevat taloudelliset asiat hänen puolestaan, kunhan hän vain on mukana yhteisessä puuhassa. Välttyäksemme tällaiselta kompastukselta meidän suomalaisten on erikoisesti syvennyttävä meille tarkoitettuun toiseen tehtävään: sellaisen veljeyden ytimen muodostamiseen, missä jokainen ratkaisee **itse** taloudellisen pulman ja samalla löytää elämäntehtävänsä henkisessä valiojoukossa ja missä "Versailles"-yhteiskunnan tavalla tehdään esoteerista teosofiaa, etsitään **totuutta** sanan vakavimmassa merkityksessä.

Toistamme vielä: teosofinen liike kokonaisuudessaan on työskennellyt **eksoteerisen** teosofian, teosofisten **oppien** tunnetuksi tekemisen puolesta, **esoteerinen**, sisäinen teosofia, merkitsee suuren Maailmanuskonnon syntymistä ja sen sisältämän **moraalin** soveltamista **käytäntöön**. "Esoteristi on ihminen, joka **tekee** teosofiaa", huomautti jo H. P. Blavatsky, **elää** jumalviisauden kaltaista elämää. Erinimisiin "esoteerisiin kouluihin" liittyminen ei tee ketään esoteristiksi.

Ymmärtäessämme näin todellisen, vakavan totuuden etsinnän välttämättömyyttä ja merkitystä asettammekin seuraavassa **vastattavaksemme** kysymyksen: mikä on totuus?

III

MIKÄ ON TOTUUS?

Evankeliumeissa kerrotaan Pilatuksen esittäneen Jeesukselle otsikossa mainitun kysymyksen, mihin Jeesus jätti vastaamatta. Tämä evankeliumin kohta on herättänyt useammanlaisia arveluita, mutta Jeesuksen suhtautumisen saatamme ymmärtää niin, että hänen ja Pilatuksen elämänkatsomusten välisen kuilun vuoksi olisi vastauksen antaminen ollut täysin hedelmätöntä. He katselivat elämää aivan päinvaltaisista näkökulmista, Pilatus aineen ja Jeesus hengen kannalta. Seuraavassa yritämme syventyä kysymykseen kummaltakin suunnalta.

Kysymys totuudesta on luultavasti iältään ihmiskunnan ikäinen, sillä elämässä vallitseva rytmi, luonnonvoimat, olosuhteet ym. heittävät kysymyksen ihmisten ratkaistavaksi. Yön ja päivän, kesän ja talven vaihtelut, ravinnon tarve, sukupuolivoima, sairaudet... ovat pulmia, joihin on opittava suhtautumaan. Kylmyys pakottaa etsimään verhoa ruumiille ja rakentamaan asuntoja. Kokemus opettaa näissä puuhissa mm. sellaisen totuuden, että toinen

aine suojelee kylmältä paremmin kuin toinen, esim. puu paremmin kuin kivi, eläimen nahka paremmin kuin kasvin lehti jne. Alkukantainen ihminen ei kaipaakaan tämän täydellisempää totuutta aineen ominaisuuksista. — Kunnes sairaus kannustaa etsimään aiheuttajaansa opettamalla, että toinen ravinto on myrkyllistä ja toinen terveellistä, ravintoon sisältyy tällainen totuus. Vieläpä löytyy sairauksia parantavia aineita, jokaiseen lääkeaineeseen sisältyy oma totuutensa, jne., jne., melkein loppumattomiin. Alkukantainen ihminen tyytyy niin moneen ”totuuteen” kuin hänen elämänsä normaalin kulku vaatii, mutta mitä enemmän ihmiskunta kultivoituu, sitä useampia kysymyksiä tulee ratkaistavaksi. Muodostuu järjestelmällinen kysely: tiede. Mm. ihmisruumis on havaittu sangen monipuoliseksi organismiksi ruuan-sulatukseineen, verenkiertoineen, hermostoineen, rauhasineen... Mutta nämä monet löydöt ovat tyydyttäneet vain aikansa, sillä epäkuntoon joutunut ruumis ajaa uusiin tutkimuksiin ja niiden tuloksena uusiin havaintoihin. Jokainen elin näyttää sisältävän yhä uusia totuuksia, jopa niin, että tutkijoiden on pakko specialisoitua johonkin tai joihinkin ihmisruumiin elimiin, koska yksi ihminen ei kykene selvittelemään koko ruumiin labyrinttiä. — Sama ilmiö esiintyy luonnontutkimusten jokaisella alalla. Mitä enemmän syvennyttään kivi-, kasvi- ja eläinkunnan salaisuuksiin, sitä useampia kysymyksiä nousee eteen. Kivi on ennen perinpohjaisempaa tutkimista vain kivi — se on totuus kivistä — kunnes sen huomataan sisältävän erilaisia aineita — siinä onkin

useampia "totuuksia". Mutta kysyjä etsii ja kysyy edelleen: miten nämä eri aineet suhtautuvat toisiinsa esim. kemiallisesti? Tehdään uusia tieteellisiä löytöjä, joissa jokaisessa on oma "totuutensa". Tieteitten luku kasvaa, tutkijat spesialisoituvat yhä enemmän, aineellinen maailma osoittautuu määräämättömäksi "totuuksien" paljoudeksi. — Kunnes tutkijojen käsiin jää aineellisesta elämästä joukko äärettömässä nopeudessa kiertäviä atomeja, tai näiden "osia", mitkä kiertävät ilman päämäärää, tarkoitusta, jonkin sokean voiman ajamina, tyhjiydessä, minkä takana ammottaa olemattomuus..., materialistisen etsinnän loppupäätelmä. — Ken tätä tietä etsien kysyy: mikä on totuus, hänen on, ennen aineellisen elämän "totuuksiin" hukkumistaan, tehtävä viimeinen kysymyksensä Pilatuksen ironialla.

Miksi kuitenkin suuret uskonnot kertovat totuuden etsinnästä ja kehoittavat etsimään ja löytämään? Miksi Jeesus sanoo tulleen sitä varten maailmaan, että totuuden julistaisi ja kehoittaa: etsikää, niin te löydätte ja kolkuttakaa, niin teille totuus avataan?

Pulman avain on, kuten alussa huomautimme, siinä, että Jeesus katseli elämää hengen näkökulmasta. Materialistinen etsiminen jättää Jumalan laskuistaan pois, henkinen näkökanta ottaa Jumalan etsimisensä lähtökohdaksi. Tutkijan on välttämättömyys tehdä nämä seikat itselleen selväksi ja ymmärtää, että on sekä ihmisviisautta että jumalallista viisautta. Tieteellinen totuuden etsintä edustaa ensinmainittua, uskonnot alkuperäisissä muodoissaan viimeksimainittua. Jumalallinen viisaus on suurten

jumalanpoikien, kuten Buddhan ja Jeesuksen ilmoittamaa, se on jumalallisten auktoriteettien opetusta. Näin ollen totuudenetsijän, löytääkseen etsimiselleen oikean lähtökohdan, on nöyryyttävä ottamaan vastaan heidän opetuksiaan. On välttämätöntä nähdä läpikotaisin materialistisen elämäнкäsityksen mahdollisuus ja kirkollis-uskonnollisten opinkappaleitten järjettömyys, jotta niistä voisi vapautua ja tunnustaa tietämättömyytensä elämän totuuden suhteen. Pitää tulla "köyhäksi hengessään", kuten Jeesus opettaa, sillä niin kauan kuin ihminen on täynnä tämän maailman viisautta, on hän väärällä tavalla "rikas", täyteenahdetun säkin kaltainen, hänessä ei ole tilaa jumalalliselle viisaudelle. Jeesus kertoo Totuuden Pyhästä Hengestä, nimittää sitä lohduttajaksi ja sanoo, että vain murheelliset saavat lohdutuksen. Jokainen ihminen on kutsuttu tutkimaan elämää ja siinä esiintyviä maailmankatsomuksia, filosofioita, tieteitä, elämänymmärryksiä... niin paljon, että hän näkee lopulta kuten Salomo: "kaikki on turhuuksien turhuutta", totuutta en ole löytänyt. Tällaisen sieluntilan saavuttaneen luo voi lohduttaja, Totuuden Pyhä Henki tulla jumalallisen ilmoituksen muodossa siten, että Pyhä Henki avaa ymmärryksen ymmärtämään kirjoituksia, pyhien kirjojen opetuksia.

Ajallamme, jolloin Kristuksen opin henki on hukunut kirkollisten opinkappaleitten ryteikköön, voi totuuden kyselijä harvoin löytää itsensä "hengessä köyhänä", ei hän ainakaan tietoisesti osaa kulkea tosi nöyryyttä kohti. Mutta teosofis-kristosofinen

elämänyymmärrys, Totuuden Pyhän Hengen sanoma nykyaikaisessa puvussaan tulee avuksi kehoittaen: etsi ja kolkuta, totuus on löydettävissä; sitä varten olet maailmaan syntynytkin, että etsimisesi johtaisi löytöön; kun olet nöyrytynyt niin paljon, että jaksat kuunnella viisauttani, jumalallista viisautta ja tosisasi kysyt: mikä on totuus?, niin vastaan: **"Totuus on ihmisten veljeys ja heidän ykseytensä Jumalassa"**. — Meidän ei tarvitse nykyaikana ryhtyä niin suuri-töiseen puuhaan, että jokainen tutkija muodostaisi tiivistetyn määritelmän uskontojen esittämästä totuudesta, sillä Pekka Ervast on puhdistanut kaikki suurimmat uskonnot niiden alkuperäiseen puhtauteensa ja nostanut päivänvaloon niiden syvimmän ytimen. Tämä totuuden ydin on lausuttu edelläolevassa lauseessa. Näemme, ettei totuus olekaan älyllis-filosofinen tai luonnontieteellinen määritelmä, vaan — moraalinen. Totuus on veljellinen elämä, miten elämme niin kuin ihmisten tulee elää, auttavaista, hyvää tahtovaa suhtautumista toinen toisiimme. — Kun siis kysymme: mikä on tämän fyysillisen olemassaolon totuus, miksi olemme olemassa, miksi yleensä elämme, onko elämällämme jokin tarkoitus?, niin ensimmäinen selviö on, että meitä on tällä maapallolla paljon, miljoonittain, emmekä tule toimeen **yksin**, me tarvitsemme **toistemme apua**. Emme ole enää metsäläisiä, kuten miljoonia vuosia sitten olimme, olemme nyt jo jotenkin kultivoituneita ja elämme sellaisessa maailmassa, missä ihmiset ovat keskinäisissä suhteissa toisiinsa. Keskinäinen kanssakäymisemme tekee mahdolliseksi tieteet, taiteet ja

kulttuurielämän yleensä, tämä on tosiasia, vain tämä yhteistoiminta tekee kaikki muut ”totuudet” mahdollisiksi. Jos nykyajan kulttuuri-ihminen pakenisi metsään kirves olallaan — vaikkapa tuo kirveskin jo olisi **toisten** tekemä — ja päättäisi tulla toimeen asu-mattomassa korvessa yksin, tarvitsematta koskaan toisten apua, niin hän ennemmin tai myöhemmin raunioituisi joko fyysillisesti tai sielullisesti, siitäkin huolimatta, että hänellä kenties olisi **toisilta** oppi-miansa taitoja ja tietoja. — Tarvitsemme siis tois-temme apua — tämä on ”julma” totuus elämässä. Tämän vuoksi meiltä odotetaan veljellistä suhtautu-mista toisiimme ja ensimmäinen selviö on, että an-namme toisten **elää**. Meitä eivät auta kuolleet ruu-miit, vaan elävät ihmiset, älä siis ketään tapa, älä sodi. Veljeyteen ei sisälly riita eikä eripuraisuus, aseveljeys on veljeyden irvikuva, sen ”pyhittäjänä” on murhan henki, mikä innoittaa ihailijoitaan ryh-mittymään aseellisiin ponnistuksiin toisia aseellisia — ja aseettomia — ryhmiä vastaan. Veljeyden pe-rusta on rakkaus, mikä sisältyy keskeisenä oppina Jeesuksenkin opetuksiin: ”Siitä teidät tunnetaan mi-nun oppilaikseni, että teillä on rakkaus keskuu-dessanne”. — Totuuden, Jumalan etsintä alkaa käy-tännöllis-moraalisesta asenteesta: luovun sodasta, murhaamisesta, väkivallasta...

Mutta totuus ei ole ainoastaan ”ihmisten veljeys”, vaan lisäksi ”ykseytemme Jumalassa”. Ts. ajattele-vina olentoina järkemmekin kaipaa selvyyttä. Ja järki sanoo, että olemme kaikki saman Isän lapsia, kipinöitä suuresta jumalallisesta tulesta, **kaikki ih-**

miset. Joku näkymätön mahti on meidät loihtinut olemaan ja koska järkemme sanoo, että kaiken alkulähde on tuo yksi tuntematon, niin tämä selviö tukee edellä esitettyä käytännöllistä selviötä veljeydestä. Olemme kutsutut toteuttamaan tuon suuren tuntemattoman Isän tahtoa, mistä emme saa selvyyttä muualta kuin uskonnoista, keskeisesti Jeesuksen opetuksista, sillä hän puhuu Isän tahdosta. Isän tahto esiintyy Vuorisäärnan käskyissä, mitkä Pekka Ervast on laatinut ytimekkäisiin muotoihin: "Älä suutu", "Älä ole ajatuksissasikaan epäpuhdas", "Älä vanho, vaan ole aina tosi", "Älä vastusta pahaa" ja "Älä sodi, vaan rakasta kaikkia olentoja". Näissä neuvoissa ilmenee Isän tahto, näiden käskyjen mukaan Hän tahtoo meidän elävän.

— — —

Totuuden etsintä, missä Jumala otetaan mukaan alusta lähtien, johtaa meidät Totuuden Pyhän Hengen nykyaikaisen ilmennyksen, teosofisen liikkeen yhteyteen. Se on ottanut motokseen lauseen: "Totuus on korkein uskonto". On paljon ns. uskontoja, ihmisten käsissä vääristyneitä uskonnollisia opetuksia, joista jokainen haluaa olla autuuden avain. Mutta teosofinen sanoma julisti alusta asti, ettei noilla opeilla ole mitään arvoa, elleivät ne ole tosia. Ellei kirkollinen veripelastusoppi, ikuinen kadotus tai karkeasti käsitetty ruumiin ylösnouseminen ole tosia, ei se auta meitä vähääkään. Vain totuus merkitsee jotain ja siksi totuus on kaikkien uskomusten yläpuolella. Teosofinen sanoma julisti niin ikään, että

totuus on löydettävissä, että me itse asiassa olemme syntyneet sitä varten, että etsisimme totuutta ja sen löytäisimme. Eikä teosofinen sanoma jättänyt etsijöitä vain tämän toteamuksen varaan, vaan antoi lisäksi neuvoja etsijän kaidalla tiellä. Se asetti astuttavaksemme aivan kuin kolme porrasta, jotta niiden avulla askel askeleelta vahvistuisimme ja lopulta löytäisimme Jumalan.

Ensimmäinen porras muodostuu, kun ne ihmiset, jotka ovat nöyrytyneet siten, että osaavat kysyä totuutta uskonnoilta ja uskaltavat ottaa etsinnässään Jumalan mukaan, muodostavat keskenään veljekunnan, ryhmän, joka tunnustaa veljykseen kaikki ihmiset katsomatta uskontoon, sukupuoleen, rotuun, yhteiskunta-asemaan tai muihin ihmisiä erottaviin tekijöihin. Toisen portaan tunnuksena on, että tällainen ryhmä on vapaan ajattelun temppeli, pyhäkkö, jonka jäsenet etsivät salaista jumalviisautta kaikista uskonnoista, filosofisista ja tieteellisistä virtauksista sekä osoittavat toisiaan kohtaan mitä suurinta suvaitsevaisuutta. Kolmannessa portaassa tällaisen ryhmän jäsenet tutkivat tuntemattomia luonnonlakeja ja ihmisessä piileviä salaisia kykyjä.

Nämä kolme porrasta muodostavat koulun, missä opetellaan käytännöllisen veljeyden suurta läksyä. Henkisessä elämässä ei riitä, että vain tunnustamme tällaisen koulun tarpeellisuuden ja uskomme totuuden olevan ihmisten veljeyden ja heidän ykseytensä Jumalassa. Näistä seikoista on saatava käytännöllistä kokemusta, sillä totuudenetsijän on osattava **itse elää veljellistä elämää**, hänen on saatava vel-

jeyselämän **taito** omaksi kyvykseen. Sellainen taito saavutetaan vain opettelemalla, ponnistelemalla, kuten kaikki muutkin taidot saavutetaan. Ja ensimmäisen ratkaisevan askeleen veljeyskysymyksessä muodostaa sotakysymys, sillä veljeyselämä ja **kaikkien** ihmisten veljiksi tunnustaminen merkitsee, ettemme toistamme tapa, kuulukootpa veljemme mihiin rotuun, kansaan, yhteiskuntaluokkaan jne. tahansa. Vasta kun sotakysymys on perinpohjin ratkaistu, voidaan turvallisesti pyrkiä toteuttamaan veljeyden hienompia muotoja. Veljeyttä ei voi toteuttaa yksin, mutta ryhmissä jokainen jäsen on sekä oppilas että opettaja, sillä veljeyspyrkimys asettaa jokaisen jäsenen kokeelle. Näin tulee veljeys käytännössä toteutetuksi ja samalla veljellisen elämän teho jokaiselle jäsenelle todistetuksi, sillä veljeys ei ole vain saarnattava aate, vaan käytännöllistyyvä elämä. Ryhmän teho näyttäytyy henkisessä työssä mm. siten, että aineellisuuden mahtia alistetaan tehokkaasti henkisen elämän edistämiseksi.

Veljeyspyrkimyksiä kannustaa alussa selvä — ehkä enimmäkseen älyperäinen — näkemys ykseydestämme Jumalassa, mutta näkemyksen pitää tulla todistetuksi, sen pitää tulla vakaumukseksi ja uskoksi. Siksi onkin toisen ohjelmakohdan opastuksella etsittävä se ”punainen lanka” eli Kristuksen vaikutus, mikä yhdistää kaikkia uskontoja. Aikamme ”valistus” on sotkenut ja selittänyt uskonnot ihmisten keksinnöiksi, mm. rajujen luonnonvoimien aiheuttaman pelon synnyttämiksi, mutta totuudenetsijän on ymmärrettävä uskonnon moraaliset opetukset

Elämän lakien tulkeiksi. Uskontoja tutkimalla selviää, että Jumala, Kristus, Logos on huolehtinut ihmiskehityksestä, johdatellen sitä Jumalan tuntemukseen aikojen aamusta lähtien. Jokainen uskonto julistaa alkuperustajansa suulla jumalallista viisautta aikalaistensa kestäkyvyn mukaisesti ja myöhemmät uskonnot syventävät vanhempien uskontojen julistuksia. Uskonnot paljastuvat saman jumalallisen puun oksiksi ja me ihmiset Jumalan suuresta tulesta singonneiksi kipinöiksi, jotka itsetietoisuutemme saavuttaaksemme olemme upotetut aineen pohjamutaan, mistä uskonnot yrittävät meitä nostaa. Koska siis meitä on autettu jumalalliselta taholta, niin ykseytemme Jumalassa on täysin luonnollinen.

Edelliset ohjelmakohdat ymmärrettyämme ja elettyämme olemmekin löytäneet perustan, miltä saatamme astua kolmannen ohjelmakohdan edellyttämään tehtävään: tutkimaan itsemme ja luonnon salaisia voimia, siis astumaan ensiksi valmistavalle henkisen itsekasvatuksen tielle, ja sen jälkeen varsinaiselle kaidalle tielle, mistä Jeesuskin puhuu ja millä opitaan tuntemaan Jumalaa käytännöllisellä tavalla. Tämän tien ovat uskonnot viitoittaneet pelastukseksimme ja sitä kulkemalla veljeyden henki kasvaa ja ykseytemme Jumalassa tulee eläväksi.

Tällä tavoin H. P. Blavatskyn julistama teosofinen sanoma johdattelee totuuden lähteille, antaa viitteitä elämämme keskeisimpään kysymykseen: miksi olemme olemassa. Tieteelliset ym. "totuudet" ovat toisarvoisia tämän peruskysymyksen rinnalla. Olemme olemassa siksi, että Jumala saisi meissä muodon ja

voisi ilmetä meidän kauttamme, meissä. Olemme kuolevaisia olentoja, mutta Elämän tahto on, että meistä tulisi kuolemattomia, että perisimme iankaikkisen elämän. Siksi Paavalikin kirjoittaa työtoverilleen Timoteukselle: "Kilvoittele hyvä uskon kilvoitus, tartu kiinni iankaikkiseen elämään, johon olet kutsuttu ja johon hyvällä tunnustuksella olet tunnustautunut monen todistajan edessä". — Timoteus-han oli "tunnustanut monen todistajan edessä" pitäessään esitelmiä Mestarinsa jumalanpoikuudesta, mutta hänen kilvoittelunsa oli nähtävästi kesken-eräinen.

IV

MAAILMANUSKONNON NÄKÖALOJA

Suomen suurin okkultinen tutkija ja teosofisen sanoman ensimmäinen suomalainen julistaja Pekka Ervast nimitti H. P. Blavatskyä huutavan ääneksi ihmiskunnan erämaassa, Johannes Kastajan tapaiseksi olennoksi, joka valmisti tietä uuden uskonnon syntymiselle. Koko teosofinen liike on ollut tätä valmistustyötä, se on valmistanut — mikäli on kyennyt — tietä Pekka Ervastin Maailmanuskonnoksi nimitetäälle sanomalle. P. E. alkoi puhua vuodesta 1909 alkaen tulevasta suuresta Opettajasta, Jeesuksen kaltaisesta olennosta ja Jumalan Pojasta, joka tulee perustamaan suuren Maailmanuskonnon. Hän mainitsi, ettei tuleva Opettaja perusta enää uskontoa jotain kansaa tai rotua varten kuten varhaisemmat uskontojen perustajat, vaan hän perustaa uskonnon koko ihmiskuntaa varten. Pekka Ervastin työtoverin J. R. Hannulan opastuksella, hänen erittäin runsaan kirjallisuutensa avulla saatamme nähdä Pekka Ervastin itsensä siksi suureksi Opettajaksi ja Jumalan Pojaksi, joka Maailmanuskonnon julisti. Niinpä

saatammekin nyt syntyneen Maailmanuskonnon avulla tarkastella kysymystä totuudesta ja sen löytämisestä uudesta näkökulmasta.

Tarkastelkaamme Maailmanuskonnon valossa uudelleen edellä esittämäämme kolmea porrasta. Pekka Ervast ottaa nämä portaatin ohjelmaansa, mutta hän syventää ja selventää niitä kuten uskontojakin. Tämä on luonnollista, koska kysymyksessä on teosofinen esoterismi eli henkisen elämän käytäntöön saattaminen entistä täydellisempänä. Oikeastaan vasta Pekka Ervastilta ja J. R. Hannulalta saammekin täyden selvyyden, miten veljeyttä on käytännössä toteutettava. H. P. Blavatsky antaa kyllä päteviäkin neuvoja, mutta enimmäkseen teoreettisia. H. P. B. nimittää mm. sotarukouksia henkiseksi noituudeksi valaisten näin veljeyskysymystä suhteessa sotaan, mutta P. E:ltä ja J. R. H:lta saamme aivan ensikätistä tietoa ja käytännöllistä opastusta. P. E. kertoo mm. ensimmäisistä kristillisistä seurakunnista, Jerusalemin köyhistä, jotka yrittivät elää veljeyselämää Mestarinsa opetusten mukaisesti. Olihan Jeesus opettanut: autuaita ovat köyhät ja siksi seurakuntalaiset toivat yhteiseen kassaan kaiken omaisuutensa ja elivät vapaaehtoisessa köyhyydessä odottaen Mestarinsa pikaista toista tulemistä. Yritys oli kaunis, mutta se ei kestänyt todellisuuden edessä, sillä kun elettiin vain pääomilla ja nämä loppuivat, niin uhkasi yhteinen puute. Apostolien teoissakin kerrotaan, miten Paavali keräsi almuja Jerusalemin köyhille. — P. E:n ja J. R. H:n opastuksella selviää, ettei veljeyden ydin kestä tällaisena,

vaan se edellyttää **jokaiselta jäseneltä** taloudellista itsenäisyyttä. Jokaisen on yritettävä seisoa omilla jaloillaan ja opetettava käyttämään varojaan Mestarin sanoman palvelukseen. Onhan kyseessä suuren sanoman levittäminen, se vaatii avukseen myöskin rahan mahtia. Vaikka kirjat ja muu painettavaksi tarkoitettu kirjallinen työ tehtäisiinkin varsinaisen ”leipätyön” ohella ylityönä ja ilmaiseksi, niin paimattaminen kysyy varoja. — Tämän tapaisia, historian ym. antamia kokemuksia P. E. ja J. R. H. paljastavat katseltaviksemme, joten nyt vasta saamme täysin pätevää opastusta veljeyden ja siis koko Mestareitten sanoman käytännöllistytymisessä. Samalla käsite veljeys syvenee Jeesuksen sanoman valossa tarkasteltaessa rakkaudeksi, rakkauden elämäksi ja rakkauden mittapuuksi saamme Kristuksen rakkauden oppilaihinsa.

Näin syvennetyssä veljeyselämässä vahvistuneina saatamme katsella uudessa valossa toista porrasta, edellä esittämäämme uskontojen sarjaa ja Kristuksen vaikutusta niissä. Näemme, ettei ole ainoastaan uskontojen sarja sinään, epämääräisesti, vaan että uskonnot esiintyvät historiallisesti kolmessa jaksossa, myöhemmän uskonnon syventäessä edellisiä. Maailmanuskonnon avulla näemme uskontojen sarjan **päähän asti** ja ymmärrämme selvemmin, miksi ne ovat ”jumalallisia ilmoituksia”. — Aurinkokuntamme korkea Johtaja, Logos, on ”muodollisesti” kolmiasteinen hierarkia: Pyhä Henki, Poika ja Isä. Kaikki enkelijärjestöt edustavat Logosta Pyhänä Henkenä, siis järjestyksenä, elämän rytminä, totuu-

den tietona... Logoksen toinen hierarkia on Poika, Kristus, Jumala rakkautena. Korkeimman hierarkian muodostaa Logos Isänä, tahtona ja majesteettiutena. Logoksen kaikki hierarkiat ovat perustaneet uskontoja.

Maailman eriaisteiset, pienemmät ja suuremmat uskonnot ovat jumalallista ilmoitusta, ne ovat kotoisin Logos-hierarkioista. Kaikki uskonnot ennen Jeesusta olivat Pyhän Hengen uskontoja, enkelijärjestöjen ilmoituksia. Siksi apostoli huomautti aikalaisilleen juutalaisille näiden saaneen lain enkeleiltä moittien samalla, etteivät sitä pitäneet. Vanhan Liiton uskonnot olivat enkeleitten viisautta, ne edustivat järjestystä, lakia, karmaa eli syyn ja seurauksen järkkymättömyyttä, "Jumalan vihaa", kuten Vanha Testamentti asian määrittelee. Ihmiskunta eli yksinomaan karman lain alaisena, sillä se ei osannut nähdä Jumalaa syvemmin kuin pääasiallisesti oikeutena, koska uskonnot opettivat juuri siten. Siksi apostoli sanookin, ettei Laki tehnyt ketään täydelliseksi. Tavallaan se kuitenkin ratkaisi ihmisongelman, sillä Buddha, Vanhan Liiton korkein saavutus, kukka ja hedelmä opetti täydellisyydestä eli nirvanasta, mikä vapauttaa mm. jälleensyntymisen pyörästä. Vanhan Liiton — Melkisedekin — koulussa opetettiin elämään niin, että karma lakkasi toimimasta yksilön elämässä, siten koitti vapaus maailman kurjuudesta ja kärsimyksistä. Oli voitettava elämän halu, sillä se oli kaiken kurjuuden alku. Maanpäällinen elämä ei voi — enkeleitten viisauden mukaan — sellaisenaan muuttua paratiisiksi, mutta

yksilöt toisensa jälkeen voivat siitä vapautua ja omasta tahdostaan jäädä tämän jälkeen huutavan ääniksi ihmiskunnan erämaahan, kehoittamaan toisiakin pyrkimään vapauteen.

Kun siis tutkimme uskontoja H. P. Blavatskyn neuvomalla tavalla, niin näemme pääasiallisesti tämän Vanhan Liiton uskontojen sarjan. H. P. B. ei puhunut erikoisesti Jeesus Kristuksen opetuksista, sillä hänen tehtävänsä oli toinen. Hän riisui paljaksi kirkkojen vääristyneet opit ja esitti niiden nurinkuruisuudet. "Teosofian Avaimessa" hän kyllä sanoo, että jos tahdotte olla kristittyjä, niin seurakkaa Vuorisaarnaa. Tämäkin lause osoittaa hänen tietäneen kristinuskostakin enemmän kuin mitä hän opetti. Kuitenkin hänen avullaan saamme pääasiallisesti vain kuvan Vanhan Liiton uskontojen sarjasta ja vasta Pekka Ervast esittää Jeesuksen elämäntyön ja Kristuksen mysterion. Pekka Ervastin opastuksella ymmärrämme todellista kristinuskoa, mikä kirkkojen käsissä on mennyt kerrassaan pimeäksi.

Kristinuskko eli Jeesus Natsarealaisen oppi on oppi Kristuksesta eli Pojasta, Logoksesta rakkautena. Jeesus ei tullut — omien sanojensa mukaan — Lakia kumoamaan, vaan täyttämään, sillä Karman lakia ei voi kumota. Mutta hänen sanomansa lähtökohta oli rakkaus, ts. Jeesuksen jälkeen täydellisyys ei ole ainoastaan Lain täyttämisessä ja kärsimyksistä vapautumisessa, vaan se on rakkaudessa. Jumala on rakkaus, eli toisin sanoen rakkaus on Jumala. Niin paljon kuin meissä on rakkautta eli Jumalaa, niin paljon meissä on täydellisyyttä eli ikuista elämää,

taivasten valtakuntaa. Rakkaus tekee mahdolliseksi **kantaa** elämän ristiä, omiamme ja toisten kärsimystä, joista Vanha Liitto opetti luopumaan. Jeesus kehoittaakin rukoilemaan taivasten valtakuntaa **maan päälle** ja antamaan anteeksi toistemme heikoudet. Näin tulee Laki täytetyksi oikealla, entistä syvällisemmällä tavalla, sillä Karma loppuu anteeksiannossa. Tämä on Pojan uskonnon suuri sanoma ja henkinen voima, se tuli mahdolliseksi, koska Logos Poikana eli Kristuksena inkarnoitui Jeesus Natsarealaisessa.

Elämme parhaillaan Isän uskonnon aikaa. Jeesus jo ennusti ajasta, jolloin alkaa kuin tuomio, jolloin ihmiskunta jaetaan vasemmalle ja oikealle tekojensa mukaan ja jolloin kansat kutsutaan tuomiolle. Jeesus kuvailee sitä aikaa niin vaikeaksi, ettei yksikään voisi pelastua, ellei aikaa valittujen tähden lyhennettäisi. Tapahtuu jotain aivan ratkaisevaa ihmiskunnan historiassa. Tämä aika on parhaillaan käsillä, sillä Logos on Isänä inkarnoitunut ihmiskuntaan. Tämä tapahtui Pekka Ervastian kokemassa suuressa Jordan-kaste-kokemuksessa 13. päivänä lokakuuta 1896. P. E. kuvailee kokemustaan usealta puolelta ja J. R. Hanula esittää sen liittyvän Isän uskonnon syntymiseen.

Nyt on mahdollisuus astua esittämällemme toiselle portaalle aivan uudella tavalla, sillä nyt näemme Isän uskonnon eli Maailmanuskonnon valossa uskontojen sarjan **päähän asti**. Logoksen kaikki kolme olemuspuolta ovat luoneet uskontonsa, lähettäneet sanansaattajansa maailmaan, joten korkein jumalallinen tieto, rakkaus ja viisaus on ihmiskunnalle ju-

listettu. Saatamme nyt verrata ja rinnastaa toisiinsa kaikkia uskontoja, nähdä niiden aikakautiset muutokset ja mikä tärkeintä: voimme tutkimalla todeta, että Pekka Ervastin sanoma kestää vertailun sekä metafysiillisessä selkeydessään että moraalisessa syvyydessään kaikkien uskontojen rinnalla, niitä syventäen ja selventäen. Saamme tutkimalla allemme kestävän pohjan, siltä voimme rauhallisesti ja epäilemättä nousta kolmannelle portaalle: etsimään ikuisen elämään vievää tietä, mikä kasvattaa meissä veljeyden henkeä. Uskontoja tutkimalla vahvistumme, uskomme herää, meissä herää kuin toinen minä, uusi arvostelija, joka osaa katsella sekä elämää että itseämme uudesta näkökulmasta, korkeammalta puolelta.

Paavali nuhtelee eräitä seurakuntalaisiaan, koska nämä ovat vielä kuin maitoa tarvitsevat lapset, eivätkä siedä vahvaa ruokaa. Vaikka heidän jo pitäisi olla opettajia, ovat he vielä opetuksen tarpeessa, sillä he tyytyvät Kristuksen opin alkeisiin. Näitä välttämättömiä alkeita ovat meidän ajallamme teosofiset opit, mutta ne riittävät vain aikansa. Kun Maailmanuskonnon valossa ja itsessämme heränneen korkeamman arvostelijan näkökulmasta katselemme maailmaa, niin teemme ällistyttävän havainnon: ihmiskunta kulttuureineen, kirkkoineen, yliopistoineen, sotamahteineen... on — saatanan johdossa. — Pekka Ervast kertoo, että tätä maapalloa hallitsee korkea enkeliolento, saatana, joka pitää yllä kärsimyksen koulua. Hän on tämän maapallon jumala, jota Jeesus nimittää **tämän maailman jumalaksi**.

Saatana vei Jeesuksen vuorelle, näytti hänelle maailman valtakunnat sanoen: jos kumarrat minua, niin kaikki nämä saat. Vain maapallon jumala voi näin luvata, koska vain hänen hallituspiiriinsä sisältyvät kaikki nämä. — Totuudenetsijälle selviää saatanan suunnaton mahti ja tämä näkemys on melkoisen vahvaa ruokaa elämää vain alhaalta päin aineellisen maailman kannalta katselleelle. Onhan elämässä niin paljon hyvää, täällä on tieteitä, taiteita, suunnaton kirjallisuus, erilaisia valistusmahdollisuuksia, humanisia pyrkimyksiä... Miten paljon puuhataankaan kaikenlaisen hyväntekeväisyyden nimessä! Kristikunta on erikoisesti innostunut käännyttämään ”pakanoita” jne. Voiko tämä kaikki hyvä olla saatanan johtamaa?

Malttakaamme! Ei meidän hyvässä tahdossamme ole tietenkään mitään saatanaallista, mutta tämän maailman jumala osaa panna hyvän tahtomme palvelemaan omia tarkoituksperiään. Suurin ihmiskuntaan tullut hyvä on uskontojen käytännöllinen moraal. Kaikki uskonnot ovat olleet alussa alkuperustajainsa hengen läpitunkemia, mutta sitten tämän maailman jumala on tehnyt niistä itselleen nöyriä palvelijoita. Totuudenetsijälle selviää tuon korkeamman arvostelijansa näkökulmasta, että vaikka saatana johtaakin ihmiskuntaa, niin jumalalliselta taholta on lähetetty sanansaattajia ihmiskuntaa nostamaan. Nämä sanansaattajat ovat perustaneet uskontoja, mutta niistäkin on tullut ajan ollen tämän maailman jumalan käskyläisiä. Parhain esimerkki on kristinusko. Muutaman vuosisadan ajan vallitsi alkuseurakunnissa Jeesuksen opin henki, sitten kirkko

teki liiton valtion kanssa ja alkoi tukea sen sotaponnistuksia. Kristittyjen elämä oli alkuaikoina ulkoisesti vaikeata ainaisten vainojen takia, mutta sisäisesti se oli rikasta, sillä siinä vaikutti Kristuksen moraali: **älä tartu aseisiin**. Liitto valtion kanssa kaatoi Kristuksen opin ja niin kirkosta tuli saatanan paras liittolainen. Uskonsodat julmuuksineen, inkvisitio kidutusvälineineen ja polttorovioineen osoittavat selvääkin selvemmin, että kirkkojen jumalana oli saatana, murhan henki. Kristuksen ja Jumalan nimessä, mutta todellisuudessa tämän maailman jumalan johdolla on tehty hirvittävästi pahaa, mm. värillisille roduille. Ristiä kantaen ja miekkaa heiluttaen on tämä piruiksi muuttunut valkoinen rotu vienyt "uskontoaan" "pakanoille", raastanut nämä alamaisekseen ja pannut orjikkeeseen vastoin Mestarin varoituksia: mitä kylvätte, sitä niitätte; joka tuulta kylvää, se myrskyä niittää. — Nyt nuo "pakanakansat", "alusmaitten" kauniin nimityksen saaneet, kuohuvat, keltainen ja musta rotu riistäytyy irti vainoojistaan, nyt on syytä peljätä. Aavistamme, vaikka emme tahdo uskoa, että tämä kuohunta on kuolinkellojen soittoa tälle kuoleman kulttuurille, mikä on tehnyt murhan hengen jumalakseen.

Totuudenetsijä ymmärtää tämän, sillä hän on löytänyt alleen perustan Jumalassa, hänessä herää usko. Jeesuskin sanoo, että jos teillä olisi uskoa, voisitte siirtää vuoria ja Hebrealaiskirje mainitsee uskon olevan näkymättömien tekojen todiste. Ken uskoo, hän suorittaa näkymättömiä tekoja, siirtelee näkymättömiä vuoria, noita vuoria, joilta saatana näyttää

maailman valtakunnat. Totuudenetsijä oppii sano-
maan: mene pois saatana, vain Jumalaa tulee kumar-
taa. Hän ymmärtää, että karman johto on nyt Isän
uskonnon alkaessa siirtynyt saatanalta Kristuksen
käteen jälleensyntymisen mysteριοissa, joten hänen-
kin on annettava karmansa Kristuksen käteen, sillä
näin tehden siirrytään tämän maailman jumalan
johdon alaisuudesta Isän valtakunnan johdon alle.
Hänelle selviää lisäksi, että vasta nyt Maailmanus-
konnossa on saatanan valta tullut murretuksi siten,
ettei tämän maailman jumala saata entisellä tavalla
tehdä ilmoitetusta Isän uskonnosta itselleen puolus-
tajaa. P. E:n ja J. R. H:n opetukset ovat selviä ja
ymmärrettäviä, ne eivät ole toisten muistiinpane-
mia, kuten Jeesuksen opetukset ovat; ne ovat heidän
omakätisiä kirjoituksiaan. Niissä ei esiinny hämä-
ryyttä, joten tämän maailman jumala ei voi käyttää
niitä **muuttamatta** oman valtansa pönkittämiseen.

V

PELASTUKSEN KAIPUU

Henkisen elämän siirtyessä kuvailemallemme kolmannelle portaalle, ikuiseen elämään johtavalle tielle, vie se totuudenetsijän oman sielunsa pariin, oman sielunsa heikkouksiin, puutteisiin ja mahdollisiin hyveisiin tutustumaan. Henkinen elämä on sielun puhdistusta ja tästä syystä totuudenetsijä tulee tekemisiin ”synnin” kanssa, mistä kristikuntakin on pitänyt niin suurta melua. Jeesus ja apostolit puhuivat synnistä ja kristikunta on seurannut heidän esimerkkiään, mutta sillä eroituksella, että gnostilaisuuden tuhattuaan hävisi kristikunnalta järjellinen elämänkäsitys ja sen rinnalla tieto synnistä. Kirkkojen taholta annetaan opetusta perisynnistä, tekosynnistä jne., yleensä nämä nimitykset tarkoittavat kaikkea pahaa; synti on pahaa yleensä, näin selitetään. Mutta kysyessämme, mitä pahalla ymmärretään käytännöllisessä merkityksessä, esiintyy kirkollisissa selityksissä arveluttavia aukkoja. Mm. kaikenlainen ilo, hupailu, leikillisuus... saatetaan tuomita ”synniksi”, mutta sota ja siinä tapahtuva joukkoteurastus

ei ole syntiä. Ehkä sotakin toisinaan tuomitaan sunnuntaipuheissa, mutta **käytännössä** kirkot ovat piis-poineen ja pappeineen mukana sodissa. Tämä on järkyttävä tosiasia. Se johtuu siitä, että kirkot ovat kieltäneet Mestarin käytännöllisen siveysopin, Vuorisaarnan. Ja kuitenkin Kristuksen henkinen voima vaikuttaa siten, että ihmisten on pakko vähän peilata sieluaan ja katsoa sen sisältöä. Mutta kun kristityiltä puuttuu välttämätön alkuvalmennus, järjellisen elämänymmärryksen ja käytännöllis-siveellisen opetuksen antama perusta, niin he joutuvat tutustumaan jonkun verran sielunsa sisältöön ennen aikaansa. Tuloksena on itsensä aliarvioiminen: ”minä vaivainen syntinen ihminen...” jne. Kirkkokristitty päätyy havainnoissaan negatiivisiin tuloksiin ja näkee pelastuksensa karkean verisessä sijais-
sovitusopissa.

Totuudenetsijä, joka kulkee kristosofisen sanoman viittomia latuja ja päätyy katselemaan sieluaan itessään olevan korkeimman arvostelijan silmillä, on toisessa asemassa. Hänen tukikohtansa on Jumalassa ja siksi hän uskaltaa katsoa sielunsa syvyyksiin hämmästyttä. Hän on vahvistunut voidakseen syödä ”vahvaa ruokaa” ja hänellä on teosofisen maailmankatsomuksen suoma valistus. Hän ymmärtää olevansa Jumalan kuva ja koska Jumalakin on kolminainen, niin luonnollisesti on ihminenkin. Meissä on järki, tunne ja tahto, nämä muodostavat sielumme. Sielumme sisältävä pahakin on siis kolmimuotoinen.

Pahan ensimmäinen aste sisältyy älyyn ja sitä on

nimitetty tietämättömyydeksi. Tietämättömyys on laaja käsite, mutta eräs sen tyypillinen aiheuttaja on ylpeys. Ylpeys, omahyväisyys on kristikunnankin esteenä, kun on kysymys Kristuksen opetusten omaksumisesta, sillä kirkkokristitty pitää Mestarinsa opetuksia epäkäytännöllisinä ja on omassa ylpeydessään ja tekohurskaudessaan laatinut itselleen ”käytännöllisemmän” uskonnon, kirkolliskokousten hyväksymän opinkappalejärjestelmän. Mutta totuudenetsijä, joka etsinnässään on ottanut alusta alkaen Jumalan mukaansa, näkee, ettei tietämättömyys, ylpeys kuulu henkiseen elämään, eikä suinkaan auta häntä Jumalan tuntemuksessa. Se on kehityksen kentällä kasvanut sivutuote, mikä saa mennä. Hän hylkää tietoisesti tämän kasvannaisen.

Nöyrytynyt etsijä katsoo nyt syvemmälle sieluunsa ja näkee siellä tunteen synnin, itsekkyyden kaikkine sivuilmiöineen. Sen keskittynein muoto on kunnian pyyntö, kiitoksen nälkä, tunnustuksen tarve. Tämä seuraa pitkälle etsijän kintereillä. Hän on saattanut tehdä jo kauan kristosofista työtä huomaamatta, kuinka tervetullut on pienikin kiitos hänen ”suuresta” työstään. Kunnian pyyde on mutkallinen kysymys, sillä ellemme saa yrityksistämme keneltäkään tunnustusta, niin kaikki tuntuu tyhjältä. Etsijä ymmärtää kuitenkin, ettei kiitoksen nälkä auta häntä Jumalan tuntemisessa, sillä ei hänen persoonallisuudellaan ole osaa siihen jumalalliseen viisauteen, minkä puolesta hän työskentelee. Sen viisauden ovat tuoneet suuret Jumalan Pojat ja hän on vain heidän puhetorvensa, itse hän ei ole julistamaansa sanomaa

keksinyt. Sen vuoksi itsekkyyys kaikkine muotoineen saa mennä, sekin on sielun kasvannainen.

Pohjimmalsena näkee etsijä sielussaan tahdon synnin, vallanhalun, komentamisen vaatimuksen. Pitäisi saada käskää, hallita, määrätä toisia, alistaa heitä kuuliaiseen tottelevaisuuteen. Tämä, kuten kunniannälkäkin, on suistanut kirkot ja henkiset liikkeet raiteiltaan. Paavin istuinhan komensi aikoinaan kuninkaitakin. — Totuudenetsijä, joka nöyrytyneenä on löytänyt henkisen tukikohtansa, katselee säikähtymättä tätäkin sielunsa kasvannaista ja ymmärtää, ettei Jumalan ja hänen välinen suhde tule läheisemmäksi, vaikka joukot olisivat polvillaan hänen edessään. Vallanhalu saa mennä. Yhteiskuntaelämässä vallan- ja kunnianpyyhteistä on apua, sillä ne parhaiten nostavat toisten kannettavaksi, mutta henkisellä tiellä ne ovat vaikeita ansoja.

Tällainen katselmus herättää etsijässä sen voiman, mikä todellisuudessa on vaikuttanut hänessä alusta lähtien itsetiedottomasti, mutta saa nyt itsetietoisien muodon: pelastuksen kaipuun. Kristikuntakin on tästä puhunut, nimittäen sitä vanhurskauden janoksi. **Mutta Pekka Ervast antaa sille parhaiten määritellyn nimen, se on kaipuuta Mestarin täydellisyyteen.** Tämä kaipuu herää aktiiviseksi voimaksi vasta ponnistelujen jälkeen ja oman sielun mahdollisuuksien, vikojen ja mahdollisten hyveiden oikea arviointi paljastaa, että persoonallisuutemme on pelastuksen tarpeessa. Sen voi pelastaa vain Jumala, Kristus, täydellisyys, sillä muuta täydellisyyttä ei ole kuin Jumala. Jumala yksin on hyvä, sanoi Jeesus. Jumala

on rakkaus, siis rakkaus on Jumala. Mutta täydellisyys ei ole sitä, että tämän persoonallisuutemme pitäisi tulla muita persoonallisuuksia merkillisemmäksi ja täydellisemmäksi, eihän ikuinen elämä ole aina-jatkuvaa elämää, vaan täydellisyys ja ikuinen elämä ovat rakkautta. Niin paljon kuin meissä on rakkautta, niin paljon meissä on täydellisyyttä ja ikuista elämää. Pelastuksen kaipuu tähtää rakkauden syntymiseen itsessämme, se on jatkuvaa rukousta ja — kuten P. E. sanoo — sielun kaipuuta hengen ylängöille, Mestarin täydellisyyteen. Pelastuksen kaipuu on se ponnahduslauta, mikä kantaa meitä eteen päin elämän kaidalla tiellä, ikuiseen elämään vievällä tiellä, missä kasvamme veljeyden hengessä. Tällä tiellä tulee ihmisten välinen veljeys ja heidän ykseytensä Jumalassa kokemukseksi ja tiedoksi.

VI

IHMISYYDEN PUUTARHA

Ihmisten veljeys ja ykseytemme Jumalassa sisältää mittaamattomia näköaloja, sillä veljeys sulkee syliinsä koko inhimillisen elämän ja Jumala on pohjaton. Samoin kuin elämämme olisi vailla merkitystä eläessämme yksinämme ja ilman toistemme apua, samoin yhdessä ja toistemme avulla saavutamme kaiken, sillä veljeys ratkaisee fyysillisen elämän ongelmat. Ja samoin kuin henkemme näivetty ja kuolee ilman Jumalaa, samoin Jumalaa etsimällä ja Jumalan löytämällä saavutamme inhimillis-jumalallisen päämäärämme. Siksi on tarpeellista katsella elämää useammalta puolelta, valaista ymmärrystä, herättää oikeita ajatuksia, kasvattaa ihmisyyteen taipuvia tunteita ja herätellä hyvää tahtoa toimivaksi. Seuraavassa suuntaamme katseemme ihmiskuntaan ja sen lähimpään tehtävään ja omaan osuuteemme siinä tehtävässä.

Elämä kehittyy planeetallamme seitsemän suuren juurirodun kautta. Ensimmäisen, toisen ja kolmannen juurirodun aikana ihmiskunta laskeutui kohti aineellisuutta, neljäs juurirodotu oli karkein ja aineellisin ja nyt elämme viidennen juurirodun loppupuo-

lella. Nykyinen rotumme on siis jo "nousevalla kaarella" rotujen sarjassa, ts. elämä pyrkii rodussamme jo kohti henkevoitumistaan. Kuudes juurirotukin on jo okkultisesti avattu ja kaukaisessa tulevaisuudessa esiintyy sen jälkeen seitsemäs juurirotu, mikä on oleva henkevin rotujen sarjassa. Seitsemännenkin juurirodun henkinen perusta, elämäntehtävä, dharmia on jo esitetty Pekka Ervastian ja J. R. Hannulan ope-
tuksissa, joten nykyinen kehityskaaremme on vii-
toitettu päähän asti.

Tämä rotujen rytmi asettaa ihmiskunnalle eräitä ansoja ja tavoiteltavia kohteita. Niinpä okkultinen historia kertoo kolmannen juurirodun aikana tapah-
tuneesta ns. syntiinlankeemuksesta, minkä aiheut-
tamista ihmissielun perinnöistä kerroimme edellisissä
lukuissa, ja mistä on peräisin Vanhan Testamentin
paratiisi-legenda. Viides juurirotu, missä parhaillaan
elämme, on rotukehityskaaressa laskevan kaaren kol-
mannen rodun vastaavaisuus nousevalla kaarella,
joten myöskin syntiinlankeemuksesta pelastuminen
on tullut ajankohtaiseksi. Jos siis sanomme, että
ihmiskunta lankesi kolmannessa juurirodussa pois
paratiisista, niin nykyisessä rodussamme olemme vel-
voitetut suuntaamaan askelemme sinne takaisin. —
H. P. Blavatsky huomautti taruissa ja legendoissa
olevan enemmän totuutta kuin historioissa, sillä le-
gendoihin on kätkeyty vuosimiljoonien takaisia histo-
riallis-okkultisia asioita. Näin ollen otamme paratii-
sin tarun tutkimustemme taustaksi.

Henkistä elämää on kuvattu evankeliumeissa mm.
puutarhaksi, minkä suuri Puutarhuri, Jumala on

istuttanut. Ihmissielun pitäisi muuttua kaitaa tietä kulkien aarniometsätilasta puutarhaksi, missä puut ovat istutettuja hedelmäpuita ja antavat ravintoa. Puutarha on hoidettu alue, viljelty ja puhdistettu ja jos siellä on eläimiä, niin ne eivät ole petoeläimiä, vaan työjuhtia ja kesyjä kotieläimiä.

Ihmiselämää on kuvattu lisäksi Temppeliksi, minkä suuri Arkkitehti, Jumala, on suunnitellut. Sanoihan Jeesuskin: teidän rumiinne on Pyhän Hengen temppli, sillä Jumalan henki asuu teissä. Ihminen on pikku-temppli ja samalla kivi ihmiskunnan suureen hengen temppeliin. Näistä kuvauksista ymmärrämme, ettei temppelimme tai sielumme puutarha saata olla meidän itsemme suunnittelema, sillä oman suunnitelmamme mukaisena se ei sovellu Jumalan suunnitelmiin. Meidän on hakattava persoonallisuutemme kivi Arkkitehdin piirustusten mukaiseksi, jotta se soveltuisi kiveksi ihmiskunnan suureen Temppeliin. Mitat ovat Vuorisaarnan neuvot ja käskyt, niiden avulla onnistumme tehtävässämme.

Pekka Ervast kertoo henkisen **Temppelin** kolmesta asteesta. Edessä on puutarha, minkä läpi kuljetaan esikartanoon ja sieltä itse Temppeliin, Temppelissä on vielä pyhäkkö. Kun yhdistämme edellä sanotut, niin vanha paratiisi vastaa nyt Temppelin puutarhaa. Sanomme näin: Kun ihmiskunta lankesi kolmannessa juurirodussa pois paratiisillisesta tilastaan, niin se ei merkitse, että meidän aina pitäisi elää paratiisin ulkopuolella, vaan elämä päin vastoin kutsuu meitä sinne takaisin; meidän on nyt viidennessä juurirodussa luotava paratiisi uudestaan maan päälle ja se

paratiisi merkitsee nyt Temppelein puutarhaa. Elämä etenee ja me elämän mukana, olosuhteet muuttuvat ja me itse muutamme; kolmannessa juurirodussa elimme lankeemuksen tilassa, viidennessä meidän on siitä noustava, näin vaatii elämän rytmi.

Kysymme: mitä meiltä odotetaan, kun yritämme luoda maan päälle kadotettua paratiisia eli Temppelein puutarhaa? Vastauksen saamme ehkä tuosta vanhasta paratiisin tarusta, ehkä löydämme sieltä avaimia, kun tutkimme sitä yksityiskohdittain.

Jumala istutti puutarhan Eedeniin ja keskelle puutarhaa Hän istutti sekä elämänpuun että hyvän- ja pahantiedon puun. Viimeksi mainitusta puusta ei pitänyt syödä. — Jumala loi Adamin ja Adam oli alasti puutarhassa, missä myöskin Jumala käyskenteli. Adamin luokse tuotiin kaikki eläimet, jotta hän antaisi niille nimet. Eläimistä ei ollut kuitenkaan Adamille toveriksi, joten Jumala loi Eevan. Tällöin esiintyi myöskin käärme, joka vietti ihmisparin tottelemattomuuteen, syömään kielletystä puusta. Kielletystä puusta syöminen oli syntiinlankeemus ja sillä oli merkillinen seuraus: ihmispari alkoi peljätä Jumalaa. He piiloutuivat paratiisin puiden sekaan, sitoivat yhteen viikunanlehtiä ja tekivät niistä itselleen vyöverhoja. Kun Jumala huuteli Adamille: missä olet, niin Adam vastasi: minä kuulin sinun äänesi paratiisissa ja pelkäsin, sillä olin alasti. Tämän jälkeen jumalat neuvottelivat, mitä pitäisi tehdä langenneelle ihmisparille, sillä jos he näin langenneena kurkoittaisivat kätensä kohti elämänpuuta ja söisivät vielä sen hedelmää, niin he eläisivät ikuisesti. Siksi juma-

lat ajoivat ihmiset pois paratiisista ja asettivat leimuavan miekan ja kaksi kerubia vartiomaan elämänpuulle johtavaa tietä.

Lyhyesti esitettynä paratiisin taru on tämä, joten kysymme: Mitähän jumalat tarkoittivat asettaessaan vartijat elämänpuulle johtavalle tielle?

Jeesus esittää saman asian sanomalla: ”Joka tulee lammashuoneeseen muualta kuin ovesta, hän on varas ja rosvo”. — Nykyaika on kiinnostunut kaikenlaiseen salaiseen tietouteen, selvänäköisyyteen, ajatuksen siirtoon, hypnotismiin jne. Nämä salaiset kyvythän avautuvat henkisen tien kulkijalle, sillä ne ovat elämänpuun hedelmiä. Mutta **lankeemuksen tilassakin** oleva ihminen saattaa nostaa kätensä tavoitellakseen näitä kykyjä. On merkillepantavaa, että näihin kykyihin on kiinnitetty huomiota myöskin sotamahdin taholta ja kysytty: miten yliaistillisia kykyjä voitaisiin käyttää sodan palvelukseen? Jumalien pelko ei siis ollut turha, sillä ihminen voi ilman moraalista puhdistustakin kurkottaa kättään elämänpuun hedelmiä kohti ja näin tehdä pahan — ellei iankaikkiseksi, niin ainakin pitkäikäisemmäksi. Tässä on perussyö, miksi sota on voitettava, sotakysymys ratkaistava, ennen kuin voidaan astua sisälle Tempelin puutarhaan. Suuri ihmiskunta ei ole vielä yrittänytkään astua puhdistuksen tielle ja siksi se näkee painajaisunta paratiisista, nimittäen hautuumaista Jumalan puutarhoiksi, vaikka ne todellisuudessa ovat kuoleman puutarhoja. Paratiisissa, Tempelin puutarhassa hallitsee elämä, siellä kuunnellaan Jumalan ääntä ja seurataan Hänen lakejaan.

Kerubit ovat lapsienkeleitä. Sanoihan Jeesuskin: ellette tule lasten kaltaisiksi, ette pääse taivasten valtakuntaan. Miekan salaisuus on ratkaistava lapsenomaisella tavalla. — Joku poliittinen rauhanaatteen ajaja esim. saattaa ajatella: sota on pahasta, koska se ei tue **minun** suunnitelmiani, mutta jos minun puolueeni tarvitsee selkänajakseen armeijaa, niin silloin kyllä olen aseiden puolella. Tai joku uskonkiihkoilija saattaa taistella sotaa vastaan, mutta samalla pitää ”takataskussaan” haavetta: kun joskus tulevaisuudessa Jumala taistelee saatanaa vastaan ja kaikki paha hävitetään maan päältä, niin silloin minäkin olen mukana taistelemassa Jumalan puolella saatanaa vastaan. — Tällainen miekasta luopuminen ei ole lapsenomaista ja siksi ensimmäinen kerubi näyttääkin, että miekan salaisuus on ratkaistava siten, ettemme sodi minkään asian puolesta eikä kenenkään käskystä. Tämä on aikuisen ihmisen ratkaisu, mutta se on tehty lapsenomaisella tavalla. — Toinen kerubi neuvoo: suhteemme pahaan yleensä on ratkaistava samalla tavalla, Vuorisaarnan neljännnen käskyn mukaisesti. Suhteemme pahan probleemiin, sen oikea ratkaiseminen on tullut erikoisen ajankohtaiseksi nykyaikana, jolloin uusi luonnonvoima on alkanut vaikuttaa. Näiden ratkaisujen avulla avautuu paratiisin portti, sillä se on Kristus-Tempelin puutarhan portti, eikä sinne voida astua ase kädessä.

Miekan salaisuuden ratkaiseminen johtaa totuudenetsijän rauhoitetulle alueelle, hän vetäytyy pois maailman sotaista puuhista. Hän huomaa tullessa

omassa sielussaan Jumalan puutarhaan ja siellä valitsee hiljaisuus. Siellä hänen luokseen tulevat kaikki eläimet, kuten Adamin luokse paratiisissa. Ne eläimet ovat hänen omassa sielussaan, menneen kehityksensä satoa. Nyt hänen pitäisi nimittää nämä eläimet niiden omilla nimillä, mutta eihän nimittäminen onnistu, ellei tunne eläinkuntaansa. Hänen tulee oppia tuntemaan kaikki eläimensä.

Ennen puutarhaan tuloaan hän saattoi olla esim. herkkä suuttumaan, mutta silloin hän tavallisesti sanoi: minä suutun ja lisäksi puolusteli suuttumistaan: täytyyhän ihmisen suuttua. Hän samaisti suuttumisen minuutensa kanssa, hän uskoi itse suuttuvansa. Mutta puutarhassa hän huomaa, ettei se olekaan tämä "minä" joka suuttuu, vaan sielussa oleva eläin. Hän tutkii tuota eläintä, oppii sitä ymmärtämään ja antaa sille lopulta nimen "suuttumus". Tällä tavalla hän nimittää jokaisen sielunsa eläimen. Siellä saattaa olla vaikka oikea metsän peto, joka on erittäin karkäs hyökkäämään toisten ihmisten kimpuun. Eihän sitä voi tappaakaan, mutta kesyttää sen voi: se on opetettava henkiseen työhön. Työssä hyökäysvimma ensin laimenee ja lopulta unohtuu, eläimen voima on käytetty henkiseen työhön. Jokainen epäinhimillinen sielullinen voima: kavala parjaushalu, laiskottelun halu, epäsideelliset pyrkimykset ja tottumukset, koiramainen ärhentely ja toisten "näykiminen"... , sanalla sanoen jokainen ominaisuus, mikä on ristiriidassa Vuorisaarnan moraalin kanssa on tällä tavoin nimitettävä sen oikealla nimellä ja alistettava henkiseen työhön, sillä eläintenkin pelas-

tus on henkisessä työssä. — Totuudenetsijä on täten kuin Adam paratiisissa, vain omat sielulliset eläimet tovereinaan.

Aikanaan tällainen oman itsensä arvostelu johtaa vakavaan psykologiseen kokemukseen: etsijä tuntee itsensä perin yksinäiseksi. Pekka Ervast kuvailee näitä asioita kirjassaan "Tähtikoulut" luvussa "Pienemmät vihkimykset". Hän kuvailee, miten henkisen valmistavan tien ensimmäinen kokemus on, että pyrkijä alkaa tuntea itsensä yksinäiseksi kuin laivahylky merellä, Jumalan ja ihmisten hylkäämäksi. Tämä hän on monen vakavan uskonnollisen ihmisen kokemus: ahdistava synnintunto. Mutta kristosofisesti valistunut etsijä ymmärtää, ettei esiin astunut tila ole päämäärä, vaan väliaste, mikä on voitettava. Kokemus tahtoo johtaa oikeaan suhteeseen alempaan itseemme. **Meidän tulee saavuttaa oikea suhde itseemme, toisiin ihmisiin ja kolmanneksi Jumalaan.** Oikea suhde itseemme on siinä, että näemme persoonallisuutemme puutteineen, vajavaisuuksineen, vikoineen... ja samalla ymmärrämme niihin sisältyvän voiman, mikä on alistettava henkiseen työhön.

Seuraava aste ihmisyyden Temppelin puutarhassa on saavuttaa oikea suhde toisiin ihmisiin. Tätä kuvataan paratiisitarussa Eevan luomisella, tällä avaimella avattuna. Eevan luomisen jälkeen esiintyi käärme, mikä viettieli syömään hyvän- ja pahantiedon puusta, ts. viekoitteli tottelemattomuuteen Jumalan ääntä kohtaan. Tämäkin vaihe kertautuu Temppelin puutarhassa siten, että pyrkijä alkaa nähdä myöskin toisten viat ja heikkoudet. Näkymä

tulee niin selväksi, että hänessä herää arvostelun henki: enhän minä ole sentään toisia huonompi, päin vastoin monessa suhteessa heitä parempi; minulla on sellaisia ja sellaisia kykyjä ja hyveitä... Tämä ei ole Jumalan ääni joka puhuu, vaan vanha itsekkyyys, oman minän tärkeys ja erinomaisuus, siinä kuvastuu vanha lankeemuksen tila, se on käärmeen sihinää. Mutta pyrkijä ei olekaan vanhassa paratiisissa, vaan Temppelein puutarhassa ja siinä on voitettava. Nyt on saatava syntymään oikea suhde toisiin ihmisiin ja siinä onnistutaan vain veljesrakkauden ja anteeksiannon avulla. Pekka Ervast opettaakin edellä mainitussa kirjassaan, että toinen saavutettava ominaisuus on nöyryys. On muistettava, että olemme persoonallisuuksina minkälaisia tahansa, niin sisäisesti olemme Jumalan poikia, ja kun Kristus saa meissä muodon, niin synty ja huonous haihtuvat.

Kolmanneksi on saavutettava oikea suhde Jumalaan. Paratiisitarussahan kuvataan tätä suhdetta siten, että Adam oli alasti Jumalan edessä, siis ilman verhoja, välittömässä suhteessa Isään. Syntiinlankeemisen vuoksi suhde katkesi ja ihminen alkoi peljätä Jumalaa ja pukeutua viikunanlehtiin. Kuvaus sellaisenaan on naivi, mutta totuudenetsijöinä ei meidän ole pakko ottaa sitä kirjaimellisesti. H. P. Blavatsky painosti erikoisesti yleismaailmallisen vertauskuvakielen olemassaoloa, joten laajoilla alueilla on käytetty samantapaisista asioista samantapaisia vertauskuvia. Näin ollen viikunanlehdilläkin on vertauskuvallinen merkitys.

Ennen Kristusta henkisen elämän tie oli viitoitettu

toisin kuin Kristuksen jälkeen. Se tie ei ollut samalla tavoin kuin nykyisin avoin jokaiselle. Vain sankari-sielut saattoivat löytää Jumalan. Ken ei tyytynyt vallitsevan uskonnon antamiin elämänohjeisiin, hänen oli mentävä ns. mysteriokouluihin, joita oli siellä täällä ympäri maailmaa eri nimisinä. Niissä annettu opetus tähtäsi ensiksikin siihen, että oppilaasta tuli kunnon kansalainen, lakeja seuraava ihminen. Hän ei — koulutuksensa suoritettuaan — ollut pahante-kijä, varas, ryöväri jne., vaan seurasi maansa lakeja ja osasi niitä laatia toisillekin. Hän oli siis sivisty-nyt ihminen. Tämän lisäksi hän löysi tien Jumalan luo näkymättömien maailmoiden kautta kulkien.

Jeesus Kristus avasi uuden tien, saamme nyt Pekka Ervastilta ja J. R. Hannulalta perinpohjaisen selvyyden siitä. — Jeesuksen opetuksista ymmärräm-me, että hän nimitti noita vanhoja mysterioita viiku-napuiksi ja uutta, itse tuomaansa, viinipuuksi. Hänen sanansa Natanaelille: "Tunnen sinut oikeaksi israe-lilaiseksi, sillä näin sinun istuvan viikunapuun alla" merkitsevät siis: näin sinut noissa mysteriokouluissa, joissa kasvatetaan kunnon israelilaisia, vilpittömiä ihmisiä. — Jeesuksenkin aikana oli rappeutuneita mysteriokouluja, viikunapuita, jotka kantoivat lehtiä, vaan eivät hedelmiä, sellaisesta kertovat evankeliu-mit. — Me nimitämme nyt noita vanhoja mysterioita pienemmiksi mysterioiksi ja Jeesuksen tuomia suu-remmiksi eli elämän mysterioiksi.

Jeesuksesta alkoi uusi aika, mutta nuo vähemmät mysteriot eivät suinkaan lakanneet. Ne vain tulivat julkisiksi, menivät kahtia ja rappeutuivat. Niitä edus-

tavat nyt yliopistot ja kirkot, nämä nykyisen sivistyselämän pylväät. Mutta kumpainenkaan niistä ei osaa avata tietä Jumalan luo, joten ne ovat viikunapuita, jotka kantavat lehtiä, vaan eivät hedelmiä. Kuitenkin ne valmistavat "kunnon kansalaisia" sanan nykyaikaisessa merkityksessä, yliopistollinen kultivoituminen älyllisellä linjalla ja kirkot uskonnollis-tunteellisella linjalla. Mutta kuten sanoimme, Jumalaa emme niiden avulla löydä.

Edellä sanotusta selvinnee, että me nykyajan valistuneet ja sivistyneet "kunnon kansalaiset" olemme pukeutuneet viikunanlehtiin ehkä vielä onnistuneemmin kuin varhaiset esi-isämme. Viikunanlehti on kulttuurin naamari, sivistyksen pintahionta, sillä peitämme sielumme ei vain toisiltamme, vaan lisäksi Jumalaltakin. Olemme erinomaisia näyttelijöitä ja miksi? Siksi että pelkäämme näyttäytyä sellaisina kuin todella sisäisesti olemme. Pelkäämme sekä Jumalaa että toinen toisiamme. Jos aikamme sivistyneen ihmisen sielu vedettäisiin päivänvaloon, niin tuskin se olisi paljoakaan kauniimpi himoineen, haluineen, toiveineen, julmuuksineen... kuin paratiisista langenneen veljemmekään. Kuoleman jälkeen kyllä tulee näkyviin ja ulkokohtaiseksi se, minkä nyt peitämme, sillä sielumme käännetään nurin kuin sukka, mutta eläessä peittäminen on mahdollista. — Tästä ymmärrämme, että henkisellä tiellä ei riitä sivistyksen pintahionta, vaan meidän tulee jälleen löytää avoin suhde Jumalaan, samanlainen kuin Adamilla oli paratiisissa, välitön ja avoin suhde taivaalliseen Isäämme. Siksi Pekka Ervast opettaakin,

että kolmas ominaisuus, mikä meidän tulee saavuttaa tällä valmistavalla tiellä, on vapautuminen kärsimyksen pelosta. Kärsimyksen pelko erottaa meidät Jumalasta, emme tahdo kantaa karmaamme, emme olla rehellisiä, oikeamielisiä, rakastavaisia, hyvää tahtovia, puhtaita... Emme halua puhdistaa itseämme sisäisesti ja siksi peitämme itseämme, koska pelkäämme julkisuutta, Jumalan ja ihmisten tuomiota. Meidän tulee vapautua kärsimyksen pelosta Temppe-
lin puutarhan kolmannessa asteessa, sillä siitä vapauduttuamme avautuvat esikartanon ovet. Esikartanossa opimme työntekijöiksi Jumalan viinimäessä, mutta ennen kuin meistä tulee todella Mestarin palvelijoita, jotka osaavat tätä työtä tehdä kauniisti ja rakentavasti, on kuljettava mystillisen kuoleman ja henkisen uudestisyntymisen kautta. Silloin vasta avautuvat itse Temppe-
lin ovet.

— — —

Koska edellä esitetyt asiat liittyvät kiinteästi Suomen kansaan, niin tunnustelemme seuraavassa kansamme suhtautumista syntyneen Maailmanuskonnon sanomaan. Onhan uusi uskonto syntynyt Suomessa, joten sen omaksuminen on kansamme elinkysymys. Suomi on valittu kansa nyt, kuten aikoinaan oli Palestiina. Juudan kansa ei osannut vastaanottaa Messiaastaan, osaammeko me? Jeesuksen sanoman vastaanottaminen oli elinkysymys Juudan kansalle ja koska Juudan kansa epäonnistui, niin se myöskin luhistui. Osaako Suomi?

VII

KANSALLINEN KARMA

Pekka Ervast painostaa, että Suomen kohtalo on riippuvainen täällä onnistuvasta henkisestä työstä. Tulee uusi Opettaja ja silloin kysytään, miten Hänet otetaan vastaan, pilkataan, häväistäänkö, ristiinnaulitaan, vai otetaan Hänet vastaan Opettajana? Tiedämme, ettei Maailmanuskonnon sanoma ole ponnisteluista huolimatta saavuttanut tarpeellista kantavuutta, joten meillä on syytä kysyä: missä on vika? — Kansa on rinnastettavissa ihmiseen ja jos ihminen on terve, niin hän on onnellinen. Suomen kansa ei ole onnellinen, siinä riehuvat puolueviha, taloudelliset pulmat, uskonnolliset erimielisyydet... On tuon tuostakin lakkoja, jopa yleislakon uhka, on työttömyyttä, asuntopulaa, elintarvikepulaa... Sairaaloita on jatkuvasti lisäävä yhä paisuvan sairastulvan vuoksi... Sanalla sanoen: kansamme ruumis on sairas. Tästäkö johtunee, ettemme näe auttajaamme? Olemmeko liiaksi uppoutuneet kansallisia sairauksiamme katselemaan?

P. E. kertoo karmallisista sairauksista, ne ovat menneisyyden kylvöjen kypsyntä satoa. Niin ikään kansalla on kansallinen karmansa, joten sekin luon-

nollisesti sisältää sairauksien siemeniä. Jos siis rin-
nastamme toisiinsa yksilöä ja kansaa ja tutkimme
näitä sairauksia P. E:n johdolla, niin ehkä löydämme
yhtymäkohtia.

Vatsatautien karmallinen syy on verenvuodatus.
Olemme menneisyydessä vuodattaneet suunnatto-
masti sekä eläinten että ihmisten verta ja tästä joh-
tuu vatsan heikkous.

Kansan "vatsa" on talouselämä, joten — edellisen
perusteella — sen rikkinäisyys johtuu sodista. Sodil-
lahan on suoranainenkin yhteys talouselämän rap-
peutumiseen, sillä sotienjälkeiset pulakaudet, ravin-
to-, asunto-, vaatetus- ym. pulat ovat olleet jokaisen
koettavissa. Mutta rauhankin aikana ja sodan haa-
vojen parannuttua esiintyy jatkuvaa kamppailua ta-
loudellisista kysymyksistä lakkoineen, palkkataiste-
luineen jne., kaikki ne kielivät karmallisesta heik-
koudesta kansamme ruumiissa. Näennäisesti aivan
aiheettomasti esiintyy "vatsanpuruja". Työttö-
myyttä saattaa olla ilman pätevää syytä, koska kan-
san varallisuus osoittautuu normaaliksi. Toisinaan
on työtä, ei vain riittämiin, vaan on puutetta työvoi-
masta, näin ainakin silloin, kun sotakoneisto pyörii
varustautumisen merkeissä. Työtä on ja sitä teh-
dään, vaikka sellainen työ ei vahvista talouselämää,
päin vastoin heikentää, sillä eihän sotakalusto kelpaa
muuhun kuin hävittämiseen. — Kansamme sairastaa
siis menneisyytensä tekojen seurauksia ja lääkkeen
tunnumme: jos tahdomme päästä taloudellisesta rik-
kinäisyydestä, niin on luovuttava sodasta ja sodan
varalle varustautumisesta.

Entä miten osaamme tällaisen muutoksen suorittaa? Pelastus on oikeassa maailmankatsomuksessa: on otettava vastaan Kristuksen oppi, Vuorisaarna, meistä pitää tulla kristitty kansa. Kristinuskoo alkaa aseettomuudesta, vain uskonto voi tarjota pelastavan käden.

Sokeritaudissa veren sokeripitoisuus on epänormaali, johtuen erään rauhasen toimintahäiriöistä. Tämä tauti voi johtaa tajuttomuustiloihin. Minuutemme asuu veressä ja sokeritautisilla minuus pyrkii siitä irtautumaan. Taudin karmallinen syy on katkeruus. Loukkaannumme ja katkeroidumme ja kun kannamme katkeruutta sieluissamme kyllin kauan, niin tunneruumiimme tulee siitä kylläiseksi ja jotain myrkyä valuu siitä eetteriruumiiseemme, istuttaen sinne sokeritaudin siemenet. Parantava lääke P. E:n opetuksien mukaan: on vahvistettava minuutta niin, ettei se loukkaannu, on annettava anteeksi.

Entä Suomen kansa? — Eräs kansamme perusvikoja on makeilemisen tarve toisten kansojen edessä. Emme osaa kansana pysyä kyllin itsenäisenä, kiinni "veressämme", vaan etsimme selkänokkaa toisista kansoista. Niinpä kansassamme oli ns. "Suomisyöjien" ym. joukko, joka näki turvansa tsaari-Venäjässä. Heidän näkökulmastaan Suomen itsenäisyyden puolustajat olivat rikollisia. Myöhemmin osa kansastamme suuntautui Saksaan, haluten sitä miellyttää, toinen osa Venäjään samoissa ajatuksissa. Silloin kansa menetti kokonaan otteensa omaan minäänsä ja meni tajuttomaksi: tuli kansalaissota, vuoti veljesveri. Emme olleet silloin suomalaisia luu-

loistamme huolimatta. — Ainoastaan suurlakko v. 1905 osoitti Suomen kansassa olevan kykyä voittaa tämä kansallinen ”sokeritauti” eli makeilemisen halu, kykyä on, jos annamme järjen määrätä. Mutta tälläkin hetkellä suuntaa osa kansastamme intresinsä länteen, toinen osa etelään ja kolmas ryhmä itään, emme osaa pysyä kiinni suomalaisuudessa. Emme ole missään asiassa yksimielisiä, kuten P. E. huomauttaa kirjassaan ”Suuri seikkailu”.

Parantava lääke niin yksilön kuin kansan sokeritautiin on anteeksianto, sen avulla voitamme menneisyydessä kootut katkeruuden siemenet. Mutta anteeksiantoon emme kykene ennen uuden elämännäköisyyden, Kristuksen opin omaksumista. Jeesus kehoittaa antamaan anteeksi kaikille heidän rikkomuksensa, jos näin teemme, vahvistumme kansanakin minuudessamme. Meidän pitää tulla kansana kristityksi, kristosofeiksi.

Hermotaudit muodostavat oman tautiluokkansa. Niiden huipennus on mielisairaus. Hermotaudit aiheuttaa P. E:n maininnan mukaan materialistinen maailmankatsomus. Usko, että näkyväinen elämä on ainoa todellinen ja elämä sinään sattuman tulos, tarkoitukseton ja merkityksetön, aiheuttaa käsityksen: siispä on otettava elämästä irti kaikki mitä siitä suinkin saa, on nautittava mahdollisimman paljon. Mutta jokainen nautinto synnyttää aikanaan himon ja tunneruumiin täytyttyä himollisuudella vuotaa siitä osa eetteriruumiiseen ja istuttaa sinne hermotautien siemenet. Elämä asettaa vastalauseen väärälle aistiuskollemme tällaisen sairauden muo-

dossa, sillä sairaan harha-aistimukset eivät tue materialismia ja sen pätevyyttä.

Himojen aiheuttaman sairauden näemme myöskin kansassamme: puolue-elämä on sen ilmentymä. Jokainen puolue himoitsee jotain: rahaa, kunniaa, valtaa..., keskeisesti kuitenkin valtaa. Kamppailut puolueitten välillä kaivavat pohjaa kansalliselta eheydeltä, sillä puolueet näkevät harhanäkyjä tulevaisuudesta. Jokainen puolue lupaa paljon, tietäen jo etukäteen, ettei lupauksia tarvitse täyttää. Niitä ei voikaan täyttää, sillä kun yhteiskunnassa on monta puoluetta, niin eihän niiden kaikkien ohjelmat saata toteutua samassa yhteiskunnassa. Jos näin olisi laita, niin elämä tulisi aivan järjettömäksi. Taistelu eri puolueeryhmien välillä vaikuttaa toisiinsa todelliselta mielipuolten puuhalta.

Hermotautien sekä niiden kansallisten vastaavaisuuksien syy on siis materialistisessa elämänkäsityksessä, mutta materialismista emme pääse, ellemmme ota vastaan uskonnon tarjoamaa henkistä elämänymmärrystä.

Kysymme: onko luonto järjestänyt elimistöömme mitään "varaventtiiliä" sairauksien voittamiseksi, sellaista elintä, minkä tehtävänä olisi jatkuvasti ruumiimme puhdistaminen, huolimatta kaikenlaisista siinä piilevistä sairauksien iduista? Sellaisen muodostavat hengityselimet, nehan tuovat jatkuvasti uutta elinvoimaa ruumiiseemme ja poistavat kuona-aineita, puhdistavat ruumistamme. — Mutta hengityselimilläkin on sairautensa: keuhkotauti, minkä syyksi P. E. mainitsee uskonnollisen suvaitsematto-

muuden. Ahdas maailmankatsomus synnyttää ahtaat keuhkot.

Kansan "keuhkot" ovat uskonnollinen elämä, sillä uskonnon tehtävänä pitäisi olla: jatkuva moraalisen, puhdistavan voiman antaminen yhteiskuntaan. Uskontohan edustaa jumalviisautta eikä ihmisviisautta ja onhan Jumalan viisaus ylivoimaisesti ihmisviisautta korkeammalla. Näin pitäisi olla, mutta Suomessakin uskontoa edustaa kirkko ja sehän on aina ollut tunnetusti suvaitsematon. Sen sijaan että kirkko estäisi verenvuodatuksen, sodan, se on itse sodassa mukana. Järjenvastaisilla opeillaan se ylläpitää materialismin valtaa, sillä materialismi synnytykin kirkkojen järjenvastaisten oppien vastakohdaksi ja vastustajaksi. — Kirkot eivät siis kykene edustamaan hengityselimiä kansassa. Pekka Ervast toteaaikin totuudenetsijäin joukkojen edustavan varsinaisia hengityselimiä. Mikäli heidän muodostamansa henkiset liikkeet ovat suorassa yhteydessä ihmiskunnan takana olevaan Valkoiseen Veljeskuntaan, sikäli ne kykenevät puhdistamaan yhteiskuntaruumista ja pitämään sen elävänä.

Edellisistä esimerkeistä näemme, että kansan pelastus sitä ahdistavista karmallisista vioista on henkisessä elämänymmärryksessä. Jotta kansa voisi sen omaksua, kaipaa uskonto perinpohjaista puhdistusta. Kristinuskko on puhdistettava Kristuksen esittämään alkuperäiseen puhtauteensa, Vuorisaarnajohtoiseksi. Se työ on jo suoritettu kirjallisessa muodossa, tämän työn teki Pekka Ervast ja J. R. Hannula on sitä monipuolisesti syventänyt. Puuttuu vain opetusten käy-

täntöön saattaminen ja se työ on aloitettava oikeasta päästä: sodasta kieltäytymisestä, sillä sota on pahuuden kaikkein raain muoto. Sotimattomuuden käytännöllinen toteuttaminen avaa ovet sisäiseen puhdistautumiseen Vuorisaarnan tien viitoittamalla tavalla. Vuorisaarnan moraali ja siihen liittyvä teosofinen filosofia kaatavat materialismin ja avartavat näkemystämme siten, että kaikenlainen katkeruus, pessimistisyys ja minäkeskeisyys antavat vähitellen tilaa rakkaudelle ja hyvälle tahdolle. Rakkaus ja hyvä tahto vapauttavat vallan väärinkäytöstä, väkivallasta, mikä on eräänä syynä koko yhteiskuntaorganismien jäykkyyteen, samoin kuin se on syynä yksilön reumaattisiin tauteihin. — Sanalla sanoen: henkinen elämä vapauttaa harhoista ja opettaa meitä kääntämään katseemme Jumalaan ja elämään Jumalassa, tietoisessa yhteydessä taivaallisen Isämme kanssa. Näin toteutuu elämän tahto ja me kasvamme kohti taivaallisen Isämme kaltaisuutta. Näin saadaan syntymään kansankin keskelle oikea hengityselin, mikä puhdistaa kansan veren sitä saastuttavasta kuonasta, joten kaikkien tautien paraneminen tulee mahdolliseksi.

VIII

KULTA, SUITSUKE JA MYRHA

Seuraavassa keskitymme yhä läheisempään tilanteen tarkkailuun ja kysymme: onko Suomessa julistettu Maailmanuskonnon sanoma otettu vastaan edes minimivaatimuksin? Tarkkailumme lähtökohdaksi otamme vanhan legendan tietäjistä, jotka itäisiltä mailta saapuneina toivat lahjojaan Jeesukselle Betlehemin talliin.

Kyseessäolevaan legendaan P. E. antaa ainutlaatuisen selityksen: legenda kuvaa valtavia henkisiä tapahtumia.

Ennen Jeesusta, ennen kosmillisen Kristuksen inkarnoitumista Jeesuksen kautta, Logos johdatteli ihmiskunnan henkisiä askeleita Totuuden Pyhänä Henkenä enkelijärjestöjen, enkeleiltä saatujen uskontojen avulla. Aurinkokuntamme eräiden toisten planeettojen kehitysjärjestelmistä tuli auttajia maan päälle ja he muodostivat tänne Salaisen, Valkoisen Veljeskunnan. Veljeskunnan johtajaa Hebrealaiskirje nimittää Melkisedekiksi ja eräät itämaiset järjestelmät Sanat Kumaaraksi. Melkisedek oli korkein vihkijä maapallolla. Hebrealaiskirje kertoo, että

Jeesus oli **ylimmäinen pappi** Melkisedekin järjestelmän mukaan, hän oli siis suorittanut Melkisedekin koulun päähän asti (tosin aivan uudella tavalla, kuten P. E. kuvailee). P. E. opettaa lisäksi, että Jeesus oli **meidän** kehitysjärjestelmämme ensimmäinen ihminen, joka kohosi Melkisedekin tasalle ja saavutti suoran yhteyden Suureen Uhriin eli kosmiliseen Kristukseen. Tämän vuoksi hänestä tuli Maaplaneetan todellinen Kuningas. Hän oli esikoinen ja hänen henkinen tiensä erikoinen, mutta hän toi kosmillisen Kristuksen ihmiskuntaan siten, että se nyt vaikuttaa jokaisessa ihmisessä mystillisenä Kristuksena, sisäisenä vapahtajana. Kun ihminen kulki ennen Jeesusta Melkisedekin koulussa kohti ihmisyyttä, niin hänen täytyi käydä läpi kolme suurta vihkimystä ja tulla neljänteen, Arhat-vihkimykseen, ennen kuin hän saattoi päivätajuisesti ymmärtää Suurta Uhria eli Kristuksen vapauttavaa voimaa, rakkautta. Jeesuksen suur-rynnistys muutti tilanteen niin, että nyt saattaa tavallinen ihminen ymmärtää ja kokea Kristusta uskossa ja edetä siitä eteen päin. Kristustajunta tuli täten jokaisen ihmisen ulottuville, jokaisen, joka ottaa vastaan Jeesuksen Opettajana ja pyrkii seuraamaan Vuorisaarnan moraalisia ohjeita. Ponnisteluissa hänen uskonsa herää ja hän saavuttaa kosketuksen mystilliseen Kristukseen. Jeesuksessa avautui Pojan tie ihmisyyteen ja Vanhan Koulun alemmat suuret vihkimykset muuttuivat valmistavaksi tieksi Pojan tiellä. — J. R. Hannulan opetusten avulla ymmärrämme lisäksi, että Pekka Ervastian suuressa jumalkokemuksessa on jälleen

avautunut henkisen tien uusi ja ennen olematon vaihe: **Isän tie**. **Ikuinen elämä** on tullut tavallisten ihmisten ulottuville. On tullut mahdolliseksi päästä sisälle pahan probleemiin, ratkaista se käytännöllisellä tavalla, joten Pojan tie on muuttunut valmistavaksi ja sen tien vihkimykset saatetaan kokea jälkeen päin suurina henkisinä järkytyksinä. — Saatamme siis sanoa, että Pyhän Hengen eli Melkisedekin tietä valaisee **järki** ja siinä on voitettavana esteenä tietämättömyys; Pojan tietä valaisee **rakkaus** ja voitettavana esteenä on itsekkyyd; Isän tietä valaisee **ikui-**
nen elämä, elämä Jumalassa ja voitettavana esteenä on kuolema. Kuoleman majesteettius onkin **nyt** laskeutunut ihmiskunnan päivätietoisuuden tasolle asti yleismaailmalliseksi paisuneen sodan muodossa, joten kuoleman voittaminen on tullut aivan käytännölliseksi probleemaksi **jokaiselle ihmiselle**. Ihmiskuntaa uhkaa tuho ja perikato, ellemme ratkaise kuoleman majesteetin arvoitusta. Tämä on **ajankohtainen** sekä yksilöllinen että historiallinen välttämättömyys, sillä kuoleman probleemin oikeasta ratkaisusta riippuu, olemmeko **tilaisuudessa** ratkomaan muita elämän arvoituksia. Sen tähden Vuorisaarnan neljäs käsky: **älä vastusta paha**, on henkisen tien kulmakivi **nyt**, sillä se antaa avaimen pahan arvoitukseen, ja sen takana olevaan ikuiseen elämään. Mutta samalla ikuinenkin elämä on tullut tavallisen ihmisen ulottuville, saamme siitä otteen Vuorisaarnan neljännen käskyn avulla.

Legendan mukaan siis kolme tietäjää toi lahjojaan vastasyntyneelle Jeesukselle, planeettamme uudelle

henkiselle Kuninkaalle. Vanha ja valkohapsinen Melkior toi kultaa, keski-ikäinen Baltasar antoi suitsuketta ja nuori Gaspaar toi myrhaa. P. E. kertoo näiden vertauskuvallisten lahjojen ja niiden antajien merkityksestä, kun Kristus syntyi — joko Betlehemin tallissa tai ainakin Jordanin kasteessa — niin Melkisedekin Koulun kolme Ministeriä, Kumaaraa, tuli kunnioittamaan maapallon uutta henkistä Kuningasta. He **tunnustivat** uuden Kuninkaan ja heidän lahjansa olivat laadultaan henkisiä. Samassa yhteydessä P. E. toteaa, että on jälleen tapahtunut samantapaista: taas on syntynyt Kuningas, taas ovat Korkeat Ministerit tuoneet lahjojaan. Lahjat ovat teosofinen sanoma.

Pekka Ervast toteaa lisäksi henkisten asioiden olevan enimmäkseen symboleita, vertauskuvia niin kauan kuin ne tulevat fyysilliseksi todellisuudeksi. Ts. noiden lahjojenkin pitää tulla todellisuudeksi. H. P. Blavatskyn ja hänen takanaan olevien Mestareitten sanoma sai todellakin fyysillisen muodon H. P. B:n kirjallisessa tuotannossa, joten Melkisedekin Koulun lahjat eivät jääneet vain vertauskuviksi. — Mutta meidän on katseltava tilannetta laajemmalti, siltä pohjalta, että Melkisedekin henkisen tien lisäksi on tullut Pojan ja Isän tiet. Saamme todellisen Suuren Kolmion, mikä pohjautuu Logoksen kolminaisuuteen: Pyhään Henkeen, Poikaan ja Isään, koska kaikki uskonnot ovat **nyt** esiintyneet. Jotta siis henkiset asiat tulisivat fyysillisesti todellisiksi **meidän ajallamme**, jolloin kuolema uhkaa maapalloa, olisi kolminaisen Logoksen ihmiskun-

nalle antamat lahjat saatava käytäntöön. Melkiorin kulta eli Melkisedekin tien järjen valon pitäisi tulla siten fyysilliseksi, että kullan mahti, mammona alistuisi palvelemaan uuden Kuninkaan henkistä sano-maa. Baltasarin suitsukkeen eli Pojan tien rakkau-den pitäisi saada käytännöllinen ilmennys siten, että uudelle Kuninkaalle annettaisiin tunnustus, kunnioi-tus, luottamus. Ja Gaspaarin myrhan eli Isän tien lahjan: ikuisen elämän, olisi ruumiillistuttava niin, että uuden Kuninkaan valta ja valtakunta "palsa-moitaisiin" kestäväksi tunnustamalla henkistä tietä kulkemaan pyrkiville elämisen oikeus. Tällöin vasta Logoksen suuret lahjat saisivat fyysillisen muodon ja tulisivat todellisiksi.

Jeesuksen aikana nämä lahjat jäivät osaksi ver-tauskuviksi, sillä maailma ei häntä tunnustanut. Itse hän kyllä voitti kullan mahdin, niin ikään hän antoi tunnustuksen ja kunnian Isälle, joka hänet lähetti, ja lisäksi hän voitti kuoleman mahdin. Niin ikään muutamat hänen oppilaistaan seurasivat vakavasti hänen jälkiään, mutta maailma ei häntä tunnustanut eikä hyväksynyt, se ei alistanut kultaansa, ei antanut hänelle tunnustusta, vaan tuomitsi ja tappoi hänet. Pekka Ervast sanoikin, että **nyt**, kun uusi Kuningas taas on astunut maan päälle, nyt on ajan polttavin kysymys, miten hänet otetaan vastaan, häväistäänkö, pilkataanko, ristiinnaulitaanko? Uudessa Opettajassa on kaikki pulmat ratkaistu, Hänen sanomassaan on ihmiskunnan pelastus.

Kysymme: mikä on henkisen Kuninkaan tunnus-merkki? — Henkiset Kuninkaat antavat toisilleen

lahjoja. He antavat niitä sekä toisilleen että ihmiskunnalle. He eivät toisiaan nujerra eivätkä syökse valtaistuimelta, he eivät käy keskenään sotaa eivätkä nosta arvoaan toistensa kustannuksella, kuten maalliset kuninkaats. Henkiset Kuninkaats ovat veljiä, he rakastavat, auttavat ja tukevat toisiaan, he nostavat toistensa arvoa, tunnustavat toistensa suuruuden, puhdistavat toistensa ihmisten käsissä vääristyneitä opetuksia. Henkisten Kuninkaitten suuruus näkyy siinä, että he palvelevat toisiaan suuressa rakkaudessa.

Pekka Ervastian opetuksissa Logoksen Lahjat saivat fyysillisen muodon ja hänen elämäntyönsä on parhain todiste siitä, että hän nosti arvoonsa kaikkien entisten henkisten Kuninkaitten eli uskontojen perustajien opetukset. Hän kaivoi niistä jokaisesta esiin sen olennaisimman alkuytimen, minkä kunkin uskonnon perustaja oli nähnyt suurimmaksi ja kauneimmaksi ihanteeksi. Vasta hänen avullaan ymmärrämme Jeesustakin ja Jeesuksen suurta saavutusta.

Entä P. E:n lahjojen käytännöllistyminen? **Totisinta totta** on vasta se, että hänen opetustensa pohjalle **rakentuu henkinen Valtakunta fyysillisellä tasolla**, sellainen taivasten valtakunta, missä eletään ja käytännössä toteutetaan suuren Kuninkaan opetuksia. Onko tämä toteutunut? — **Toteutuminen** merkitsee myöskin uutta syntymää mukana seuraavine tuskineen, mutta myöskin lahjoineen: henkiset Kuninkaats antavat toisilleen lahjoja. Henkinen Valtakunta antaa myöskin lahjoja ja ensisijassa juuri sille kansalle, minkä keskuudessa Valtakunta sijait-

see. Ja jos kansa ottaa vastaan ja tunnustaa saamansa lahjat, niin silloin on saavutettu ensimmäinen **todellinen** etappi Logoksen suurten Lahjojen käytännöllistymisessä. Ja lahjoja on kolme.

Kansan suhde henkiseen Kuningaskuntaan voi olla joko passiivinen tai aktiivinen: passiivinen silloin, kun sen työtä ei häiritä, aktiivinen, jos kansa sen työtä suosii ja edesauttaa.

J. R. Hannulan henkisen työn saavutuksena on muodostunut kristosofinen työryhmä Pekka Ervastin opetusten pohjalle. Suomen kansa on kansana suhtautunut ryhmän työhön passiivisesti: ryhmä on saanut jatkaa omaksumansa elämänymmärryksen julistamista. Suomen kansasta on kuitenkin koostunut joukko, mikä on alistanut kultaa eli aineellisuuden mahtia tämän henkisen työn käyttöön, joten on syntynyt kristosofinen kirjallisuus. Kirjallisuuden muodossa on J. R. H. ja työryhmä kyennyt antamaan kultaisen vastalahjan Suomen kansalle ja sitä tietä ihmiskunnalle, joten kansa on tällä tavoin osaksi vastaanottanut tarjotun lahjan. Melkisedekin tien edustama valistunut järki on saanut vähäisen otteen fyysillisellä tasolla, sillä ainoa järkevä tapa käyttää kullan mahtia, on sen alistaminen henkisen elämän palvelukseen.

Entä Baltasarin suitsuke, Pojan tien lahjoittama rakkaus, luottamus, tunnustus...? Miten Suomen kansa on siihen suhtautunut?

Kansa on suhtautunut edelleen passiivisesti, mutta Pekka Ervastin alullepanemat henkiset liikkeet aktiivisen vastustavasti. Kun J. R. Hannula esitti Pekka

Ervastin suuren Maailmanuskonnon perustajaksi ja Logoksen Isä-vuodatuksen vastaanottajaksi, niin Suomen teosofinen joukko nousi vastustamaan. Kuitenkin edellä mainittu kansasta koostunut kristosofinen työryhmä teki mahdolliseksi J. R. H:lle kirjallisuuden avulla esittää P. E:n henkinen ja okkultinen asema, joten Pojan tien rakkauden, kunnioituksen ja tunnustuksen lahjakin sai fyysillisen muodon kirjallisuudessa. Niin ikään se lahja fyysillistyi niissä ihmisissä, jotka J. R. H:n opetuksia sulattelivat, sillä hekin antoivat P. E:lle tunnustuksensa.

Kolmas lahja on Gaspaarin myrha, Isän uskonnon tuoma ikuinen elämä. (Myrhaa käytetään mm. ruumiin palsamointiin, sen kestäväksi tekemiseen). Suomen kansa on tämän lahjan suhteen ollut aktiivisesti vastustava, sillä se ei toistaiseksi tunnusta vapaana elämisen oikeutta niille, jotka Kristuksen opetuksia seuraten kieltäytyvät tappamasta, sodasta. Kansa on kyllä ollut passiivinenkin siten, että se on **antanut** sotakysymyksestäkin puhua ja kirjoittaa. Mutta käytännöllistä ratkaisua se ei ole sietänyt yhtä vähän kuin edellä mainitut P. E:n perustamat henkiset järjestötkään. Kansa ei ole "palsamoinut" syntynyttä Kuningaskuntaa fyysillisesti kestäväksi, päin vastoin on sen tuominnut. Sodasta kieltäytyvä on edelleen marttyyrin asemassa.

Tästä ymmärrämme Suomen kansan elävän kuoleman valtikan alla niin kauan, kunnes se kansana, lakiansa avulla myöntää vapaana elämisen oikeuden Kristuksen opetuksien seuraajille, niille, jotka kieltäytyvät sodasta. Tämä on **vähin** kansan aikaansa-

nos uuden Valtakunnan kestäväksi tekemisessä. Suomen kansan elämäntehtävään sisältyy täydellinen, vapaaehtoinen ja itsealoitteellinen aseistariisutuminen, mutta alustavasti se voisi ja sen pitäisi tunnustaa Vuorisaarnan seuraajille vapaan kansalaisen oikeudet.

Henkiset liikkeet ovat kutsutut olemaan maan suolana ja maailman valona. Niiden tehtävänä on herättää kansassa kaipuuta ja pyrkimystä jumalallisten lahjojen pariin. Näin ollen kansa osaa, jos siinä olevat henkiset liikkeet osaavat. Veljeys, rakkaus on se avain, mikä avaa ymmärryksen ja käytännön ovet, keskinäinen rakkaus veljeskunnan jäsenten kesken ja rakkaus Mestariin. ”Rakastakaa toinen toisianne, niin kuin minä olen rakastanut teitä”, sanoi Jeesus. Rakastakaa sillä rakkaudella, jolla Kristus rakastaa, opettaa Pekka Ervast. Tällöin totuus valkenee, tällöin ovet avautuvat hyvälle tahdolle, ikuiselle elämälle. Tällöin henkiset liikkeet osaavat seurata Kristuksen, taivaallisen Isän antamia ohjeita ja kansakin herää. Uskokaamme, toivokaamme, toteuttakaamme... Jumalat odottavat enemmän niiltä, joille enemmän on annettu.

Väärän opin hylkää viisas ja Hyvä Laki sen hajottaa tuuliin. Lain pyörä vyöryy kaikille, nöyrille, niin kuin ylpeille. Silmän oppi on joukoille, sydämen oppi valituille. Edelliset toistelevat yleästi: "Katso, minä tiedän"; jälkimmäiset, jotka nöyryydessä ovat koonneet aittaansa, tunnustavat hiljaa: "Näin olen kuullut".

— — —

Itsekäs pyrkijä elää suotta. Ihminen, joka ei täytä hänelle annettua työtä elämässä, on hukkaan elänyt.

— — —

Kallistakoon sielusi korvansa jokaiselle hätähuudolle niinkuin lootuskukka paljastaa kupunsa aamuaurinkoa juodakseen. — Älä anna päivänpolteen kuivata yhtäkään tuskankyyneltä, ennen kuin sinä olet pyyhkinyt sen pois kärsivän silmästä. — Vaan pudotkoon jokainen polttava ihmiskyynel sydämeesi ja jääköön sinne; älä koskaan pudista sitä pois, ennenkuin kärsimys, joka sen aiheutti, on poistettu.

— — —

Jollet voi olla aurinko, niin ole nöyrä kiertotähti. Niin, jos olet estetty säteilemästä niinkuin keskipäivän aurinko ikipuhtauuden lumipeitteiselle vaaralle, niin valitse, oi alokas, joku halvempi toimi. — Osoita tie — vaikkapa hämärästi ja joukon huomaamatta — niinkuin iltatähti niille, jotka pimeässä vaeltavat.

H. P. Blavatsky: "Hiljaisuuden ääni".

Mutta niille, jotka sielunsa suuressa ikävässä olivat päässeet henkisen elämän porteille, tuli Jeesus Kristus tieksi, totuudeksi ja elämäksi. Hänen ohjeensa ja neuvonsa muodostuivat heille uuden elämän leiväksi, ja he tahtoivat kaikessa seurata hänen käskyjään.

— — —

Ken rukoilee, hän seuraa Mestaria. Ken Isän tahdon täyttää, hän rukoilee.

Pekka Ervast.

Minä oppi vähitellen ymmärtämään, että jälleensyntymisen pyörässä katoaa kaikki, mikä ei mahdu rakkauteen: "Profetoiminen, se katoaa, kielillä puhuminen lakkaa, ja tieto katoaa, mutta Rakkaus, se ei koskaan häviä". Vain rakkaus sellaisenaan voi siirtyä kuoleman yli seuraavaan jälleensyntymään. Vain ikuinen rakkaus vuorostaan voi herättää entiset kyvyt, tehdä ne lapsikseen, palvelijoikseen ja ystävikseen. — Kunnes itse Minäkin kerran yhtyi Rakkauteen, Kristukseen, maailmojen Vapahtajaan.

J. R. Hannula.

SISÄLTÖ

	sivu
I Ajan kysymyksiä	5
II Esoteerinen teosofia	15
III Mikä on totuus?	24
IV Maailmanuskonnon näköaloja	35
V Pelastuksen kaipuu	45
VI Ihmisyyden puutarha	50
VII Kansallinen karma	62
VIII Kulta, suitsuke ja myrha	69

Kristosofista kirjallisuutta

Pekka Ervast:

	Nid.	Sid.
Ruusu-Ristin syntysanat Suomessa ..	200:—	—
Tietäjän Aarteisto I	—	2000:—
Tietäjän Aarteisto II	—	2500:—

J. R. Hannula:

Kristosofian Polulla	—	2000:—
Sisäisen opettajan seurassa	—	200:—
Jos Kristusta seuraisin	150:—	200:—
Pistis Sophiasta Christosophiaan	250:—	330:—
Ykseystajunta	—	330:—

Väinö Lehtonen:

Matkalla Temppeleihin	150:—	200:—
Danielin kirja	200:—	280:—
Liitto	220:—	300:—
Aikamme avain	—	200:—

Martta Jalava:

Aidin ihanteet	30:—	—
Kasvatustyö	—	200:—
Mitä on jälleensyntyminen	100:—	—

S. A. Kosonen:

Totuuden etsintä	150:—	200:—
Ajan polttavin kysymys	170:—	220:—
Veljeysaate	330:—	400:—

Kesäkurssiesitelmät:

Kristosofiset kesäkurssit 1955	—	550:—

Johannes Kotipelto (J. R. Hannula)

Miten tulit teosofiksi	170:—	250:—
Totuudenetsijä	170:—	—

Tilataan osoitteella: *Neiti Alma Allinniemi,*
Tampere, Santalahdentie 7, E 13.

Hinta 300:—